

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3 PÉNGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜLFÖLDRE A KÉTSZERESÉ. — MEGJELENIK HETFO KIVETÉLVÉLV MINDEN NAP. IRADÓ A BEGEDÜS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

Kísérletezzünk

Semmiesetre sem lehet meggyanúsítani pénzügyeink érdemes vezetőjét, Wekerle Sándor pénzügyminisztert azzal, hogy beszámolója és programja koncepciózus alkotás lenne. A terveknek és elveknek felvetett tömegei nem kapcsolódnak szerves egészzé ebben a beszámolóban, amely csak abban a tekintetben kiváló, hogy akarva és akaratlanul, szándékosan és szándékalanul példátlanul elitélő kritikája annak a kormányműködésnek, amelynek Wekerle pénzügyminiszter ur is részese. Ebben a tekintetben egy kicsit naiv s inkább Sándor napi felköszöntőkre adott válasz színvonalán mozog ez a beszámoló. Nem is beszélünk arról, hogy amikor a pénzügyminiszter az „eszetlen pazarlásról” beszél, megerősíti azt a kemény kritikát, amely a kormány működése ellen régóta hangzik unosuntalan s amelynek elhárításában oly igen serénykedett a pénzügyminiszter ur is. Emellett mindenestre a legfeltűnőbb a pénzügyminiszteri expozéban az a része, amely a „tanácsok”, vagy modern argóban „écák” fejezetének tekinthető. „El lett itt látva tanácsokkal” a nemzetgazdaság minden tényezője. Megható például a beszédek az a része, amely az iparnak tanácsot ad, hogy ne a fogyasztók terhére fejlessze magát. Az ilyen szivigható tanács bizonyosan könnyekig meghatja gyáriparkunkat s a nyomasztó gazdasági tehertől megkönnyebbült fogyasztók hálája mint áldozati füst száll majd a kormány felé. Ez a naivitás egészen vigasztaló valami a mai világban, amikor már a falun is oly kevés a romlatlan kedély.

Igen, a falun nagyon kevés a romlatlan kedély s ezért aligha kelt majd nagy meglepődést a falvakban a pénzügyminiszteri expozé másik része, az, amelyben mint halhatlan kedvezményt igéri a pénzügyminiszter a gazdának, hogy magtárát nyilvános raktárnak minősítik s kölcsönt kap arra a terményre, amelyet ott elraktároz s így nem lesz kénytelen potyára elveszteni termését. Nagyon szép terv, így magában mindenesetre sokat ígérő is lenne, hogyha a gazda emlékezete nem működne olyan jól. A falusi koponyákban, pénzügyminiszter ur, igenis megmaradt az emléke a mult nyárnak, amikor a kormány mesterségesen szorította a gazdákat erélyes adópolitikával s a hitelek megszorításával a termés gyors értékesítésére. Akkor az volt a kormány által kikialtolt nemzetmentő gazdasági elv, hogy a földművelő gyorsan adjon tul a termésén. — A bankok egyáltalában nem számítottak le váltókat, a nemzetgazdaság nyögött a mesterségesen is megnehezített pénzügyi helyzet és súlyosított hitelviszonyok terhei alatt, ám mindezt szükségesnek hirdették a kormány csacsenernei, mert a nemzetgazdaság egyetlen mentőhorgonyának a termés gyors értékesítését tartották.

Lehet-e vajjon komolyan venni, lehet-e bizalomra érdemesnek tartani, lehet-e építeni olyan kormányzatra, amelynek gazdasági alapelvei pár hónap alatt ily gyökerezen változnak meg. Ez a kormány az egyik esztendőben a termés gyors értékesítését tartja jónak gazdára és nemzetgazdaságra egyaránt s miután ezt a meggyőződését könyörtelen erővel hajította keresztül, a másik évben már éppen amellettt akar hozni áldozatokat, hogy a termés minél tovább maradjon a gazdánál.

A kardinális tévedések hosszú sorozatára mutat rá az egyetlen momentum, az államgazdasági kísérletezések olyan rendszerére, amelyet kibírni aligha lenne képes még érintetlen erejű nemzetgazdaság is. A kísérleti nyúl, a szegény adóalany, az egyszerű polgár, aki az évről évre, percről percre változó rendszerek minden káros következményét s bizalmát és reményét veszve nézi a pénzügyminiszteri expozék reményoázismentes sivatagát.

Meghalt lord Balfour az új zsidó jellegű palesztinai állam megteremtője

Vele sirbaszállt az előző angol nemzedék utolsó nagy államférfia — mondja a konzervatív politikusról a szocialista Snowden pénzügyminiszter

London, március 19.
Balfour lord ma reggel 8 óra 50 perckor Wokingban, öccse vidéki kastélyában, 82 éves korában meghalt. Az egykori miniszterelnök nemrég meghült és az ennek következtében beállott komplikációk okozták halálát. Halála hírére Snowden kincstári kancellár így kiáltott fel:

— Vele sirbaszállt az előző nemzedék utolsó nagy államférfia.

Artur James Balfour 1848 szeptember 25-én született Skóciában. Rokona volt néhai Salisbury miniszterelnöknek és 1874-ben lett először tagja az alsóházaknak. Salisbury 1887-ben Iror szág kormányzásával bízta meg. A kilencvenes évek elején Balfour többször volt az alsóházi konzervatív párt vezetője s minthogy már a kincstári első lord névleges tiszttségét is viselte.

Salisbury visszalépése után 1902-ben miniszterelnök lett.

1905-ig a kormány élén maradt, amíg csak működését szükségesnek érezte az angol külpolitika szempontjából, amely akkoriban éppen választan állt (mandurái háború, antant Franciaországgal, második japán szövetség). Fiatalabb éveiben kezdeményezett ir politikája sikert aratott, de az új iskolatörvénye kevésbé volt szerencsés, annyira, hogy pártja 1905-1906-ban vereséget szenvedett, aminek következtében Balfour a pártvezetéstől visszalépett és filozófiai tanulmányoknak szentelte magát.

Éles interpellációban bizonyította Gál Jenő, hogy a kurzus által elkommunizált mozik sorra tönkremennek

A régi becsületes tulajdonosoktól elragadott legtöbb mozi vagy tönkrement, vagy az új tulajdonosok üzérkednek az engedéllyel

Budapest, március 19.
Almássy László elnök nyitja meg a képviselőház mai ülését. Folytatják a fővárosi javaslat részletes vitáját, amely a szakbizottságokról és a kegyuri jogról intézkedik.

Bródy Ernő arról beszél, hogy a szakbizottságokból nem lehet kizárni a nyilvánosságot. A kegyuri jog kérdésében az a véleménye, hogy a római katolikus bizottsági tagok gyakorolják a kegyuri jogokat.

Hegymegi Kiss Pál: Az én nézetem az, hogy ezt a kérdést Dabasi-Halász Mária fogta fel helyesen és ezt szabályrendelettel kell elintézni. Nekem az az álláspontom, hogy mint más felekezethez tartozó ember

idomtalanann tartanám, hogy más felekezetek papjainak megválasztásába beleszóliak.

De a multban sem törvényhatóságilag volt rendezve ez a kérdés és most is azt szeretném, hogy ne törvényhozási úton rendezzük, hanem úgy, ahogy a katolikus hívek akarata érvényesüljön. Egyáltalán nem osztom Gál Jenő képviselőtársam nézetét. Az egyház a maga szervezetét ne vigye be a politikába, viszont az egyházi életben ne történjen politizálás, azonban mint a joggyenlőség elvének a híve.

nem tartom helyesnek a papok világi szereplésének akadályozását.

Nagyon sajnálom, hogy a mi felekezetünk

Politikailag 1915 májusában kezdett újból szerepelni.

amikor a koalíciós kormányban Churchill helyett az admirális első lordja lett. 1916-ban hivatalát a külügyministerséggel cserélte fel és állásában egészen a Lloyd George-kormány 1919 novemberében történt átalakításáig megmaradt, amikor utóda Curzon, ő maga pedig a titkos tanács lord-elnöke lett. 1821-ben a washingtoni konferencián ő volt az angol delegáció vezetője. Közben peerré választották és ő mint Earl Balfour 1922-ben kivált az alsóházból.

Balfour ezután igen tevékenyen közreműködött a cionista gondolat megvalósítása érdekében.

ő teremtette meg tulajdonképpen az új zsidó jellegű palesztinai államot.

Amikor 1925-ben Palesztinában járt, az arab lakosság Damaszkuszban viharosan tüntetett ellene. Ugyanabban az évben, mint az elhunyt Curzon lord utóda, a titkos tanács lord-elnökeként belépett a kabinetbe és új állásában a felsőház vezetője lett.

Balfour népszerű és termékeny filozófikus író és kitűnő zeneértő is volt. Több egyetem díszdoktorává választotta. Magas korára való tekintettel már hosszabb ideje vissza akart vonulni a politikai élettől, de ez a vágya csak tavaly májusban teljesedett be, amikor a Baldwin-kormány megbuktott. Azóta Skócia keleti partvidékén levő birtokán élt és emlékiratainak sajtó alá rendezésével foglalkozott.

ninesenek itt többen, mint a mult nemzetgyűlésben, mert ha minden foglalkozási ág minden szempontnak megfelelően képviselve volna, akkor sokkal eredményesebben és harmonikusabban tudnánk dolgozni.

A többség ezután elveti az ellenzéki indítványokat, amelyek a szakbizottságok nyílt ülésait követelték és elfogadják Petrovácz és Szilágyi indítványát, hogy

csak a katolikus bizottsági tagok választhatják a kegyuri bizottság tagjait.

Hegymegi Kiss Pál a belügyminiszterhez interpellál a vidéki törvényhatóságokra érvényes összerendeltetlenségi és érdekeltségi szabályok hiányairól.

A belügyminiszter, — ugymond — aki megbízást kapott a törvény végrehajtására, mindennek adott utasítást, csak arra nem, hogy a kizáró okokra vonatkozó szabályrendeletet készítsék el. A törvényhatóságok integritását ennek az intézkedésnek az elmaradása lehetetlenné teszi. Ilyen körülmények között a törvényhatóságok nívója a régihez képest rosszabbodott.

Schötszky Béla belügyminiszter véleménye szerint nincs szükség újabb intézkedésre, a törvény rendelkezéseinek megfelelően rigorózus álláspontot foglal el.

Hegymegi Kiss Pál válaszában azt feleli, hogy a belügyminiszter álláspontja nem fedi a törvény rendelkezéseit.

— A választ nem vehetem tudomásul és arra kérem a miniszter urat, hogy hívja fel a törvényhatóságokat, hogy legalább a jövőre vonatkozóan a legrövidebb idő alatt a szabályrendeletet alkossák már meg.

A kormányparti többség a miniszter választ tudomásul veszi.

Gál Jenő ezután a belügyminisztert interpellálta a mozgóképzemengedélyekkel folytatott üzérkedések miatt. Elmondotta, hogy 1920-ban a mozirendelet miatt sok egzisztenciáról holnapra tönkrement.

Fábián Béla: Viczián ur nevet rajta! Viczián István: Nem nevettem, oda se hallgattam.

Gál Jenő: Törvényhozói működésének ez a nívója.

Gál Jenő ezután azzal folytatja, hogy a mozgóképzemengedélyadatok memoranduma elpanaszolja, hogy

olyanoktól vették el a moziengedélyt, akiknek a fiai a harctéren estek el,

akik büntetlen előlethez, becsületes emberek, itt született még a nagyapjuk is. Ilyenektől vették el a kenyeret.

Viczián István: Nem történt olyan eset.

Fábián Béla: Dehogynem, trafikokat is elvették egy esomó hadirokkantól és odaadták haszontalanoknak.

Gál Jenő: A budai Apollót a Nyukosz-nak adták, a Belvárosi mozgót az ébredőknek, a Corso-mozit a város tulajdonába ment át a mozi, Debrecenben az ÉME-nek adták, Esztergomban és Keszthelyen is elvették a mozi tulajdonosától. Szegeden a Keresztény Nemzeti Liga kapta meg. Ezekben az átruházásokban nem volt gazdasági rendszer.

Annakidején mosolyogtak az urak a siránkozó embereken, akikől elvették a mozikat.

Lássuk most, mit szólnak ahhoz, hogy mi lett a magyar moziiparból.

A belügyminiszternek van egy rendelete, amely 1930. február 7-én kelt és mint a kivételes határon alapuló rendelet Bethlen István gróf miniszterelnök aláírásával van ellátva.

Ebben a rendeletben mindazt, amit eddig perhorezkált a miniszterelnök ur, megvalósította. Egy bírói ítélet után és annak alapján keletkezett ez a rendelet. A bírói ítélet ugyanis kimondta, hogy

ha burkoltan ruháznak át szerződéseket, engedélyeket, azt semmiesnek fogja tekinteni.

Fábián Béla: Hát csak nem árusítják az engedélyeket?

Gál Jenő: Most mindent szabadon megenged a miniszter.

Meri-e vállalni a miniszter ur a felelősséget, hogy ezek a mozik mind tönkrementek?

Annakidején, mikor a mozikat régi tulajdonosaitól elvették, azon a címen vették el, hogy ezekben a mozikban csak tudományos és erkölcsnemesítő filmeket szabad bemutatni.

Fábián Béla: Zoro és Huru.

Viczián István: Mi közöm hozzá?

Gál Jenő: Ön az apja az egésznek.

Viczián István: Mindenért vállalom a felelősséget!

Gál Jenő: Az Universum-mozit a szepesi szövetség kapta és tönkrement vele. Sajnálom a magyar mozgóképzemengedélykultúrát.

Bródy Ernő: Gicfítetek vele!

Gál Jenő: Adja vissza a miniszter ur jogos tulajdonosaiknak a mozikat. A törvény értelmében kell, hogy a bíróság is visszaadja, ha erre kerülne a sor. Kivezető utat kell ebben találni.

Schötszky Béla belügyminiszter válaszolt az

A **PFÄFF**-név évtizedek óta a legtekélyesebb varrógép oga mät jelentti.

Részletfizetésre is kap ható.

SCHENKENGEL I.
„Pfaff” varrógéplerakata
DEBRECEN,
HUNYADI UCCA 17 SZ.

interpellációra és kijelentette, hogy a mozik átírása nem jogfosztással történt.

Másik kérdés az, hogy van-e tudomásom olyan üzletekről, amelyeket a közérdek rovására ütnek nyélbe. Ilyenekről nem lehet tudomásom. Ha konkrét esetet hoznak tudomásomra, megtorlom a visszaéléseket. Ha jogos magánérdekből hasznosítják az engedélyeket, azt nem lehet kifogásolni. (Zaj a baloldalon.)

Bródy Ernő: Ez a nemes altruizmus.
Füdián Béla: Egész csomó olyan engedély van, aki állítólag közérdekből kapta engedélyt.

Gál Jenő viszonylása után a kormány-párti többség a miniszter választást vette tudomásul.

Ezután több kisebb jelentőségű interpelláció hangzott el, majd a H/3 ülése este 6 órakor véget ért.

Három debreceni bíró előléptetése

Budapest, március 19. A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Demjanovich Miklósnak, a debreceni járásbíró elnökének, Fehér Kálmán debreceni ítélőtáblai bírónak és Visky Sándor debreceni ítélőtáblai bírónak a királyi ítélőtáblai bírák és ügyészek részére megállapított harmadik fizetési csoport jellegét adományozta.

József napja Debrecenben

Debrecen számtalan Józsefjeit tegnap sűrűn keresték föl jókívánságaikkal tisztelőik és barátai. Így a jókívánságok és üdvözlések tömegében volt része dr. Lukáts József piarista igazgatónak.

Délben az Arany Bika éttermében fogadta a gratulálókat Zöld József polgármesterhelyettes és Borsos József műszaki tanácsos. A város társadalmának minden képviselője fölkereste Debrecen város e két főtisztviselőjét, hogy kifejezze előtte jókívánságait. Ott volt többek közt dr. Hadházy Zsigmond főispán, a városi tisztikar, Hoór-Tempis Erzsébet, a kiváló művész, az egyetemi tanári kar és a piarista gimnázium tanári karának több tagja s még igen sokan. A két ünnepelt pompás tízóráival vendégelte meg az üdvözlőket, akik sör mellett sokáig a legjobb hangulatban maradtak együtt és ünnepelték a két főtisztviselőt.

Előző nap Sándor napja volt, amely alkalommal a Sándorokat keresték föl tisztelőik és barátai jókívánságaikkal. Különösen sokan üdvözlözték dr. Juhász Nagy Sándort, tanúságot téve arról, hogy milyen közbecsülésben és szeretetben áll a közéletnek ez a kiváló férfi.

GRAMOFONLEMEZ-

UJDONSÁGOK ÉS EREDETI

ANGOL GÉPEK

nagy választékban kaphatók

Hegedüs és Sándor rt.
gramofonoszlályában

Piac ucca 34.

Takarékosság utján
6-8 havi részletfizetésre is beszerezhetők!

A Templomegyesület üdvözölte új elnökét, dr. Vásáry István főgondnokot

Dr. Vásáry István polgármester hivatalában ma a Debreceni Kálvinisták Templomegyesületének népes küldöttsége jelent meg, hogy üdvözölje a főgondnökká megválasztása alkalmából a polgármestert, aki ezzel egyúttal a Templomegyesületnek is elnöke lett.

Siposs Imre, a központi lelkesítő hivatal vezetőlelkésze, a Templomegyesület titkára üdvözölte a küldöttség nevében dr. Vásáry Istvánt, hogy vezesse az egyesületet abban a tiszta kálvinista irányban, amely őt, az új főgondnokot eltölti, mert hiszen Debrecen nemcsak országosan, hanem a külföld előtt is a tiszta kálvinizmus képviselőiként áll. Az új főgondnok már ismeri az egyesület céljait, szép múltját, amely után az új elnök vezetése alatt további fejlődésnek kell elkövetkeznie. Több, mint 3000 tagja van az egyesületnek, akik nevében most szeretettel üdvözli az vezetőket.

Koncz Aurélné, a ref. leánygimnázium igazgatója a Templomegyesület hölgyei nevében ibolyacsokrot nyújtott át a polgármesternek, kérve, hogy az egyesület nagy céljának, a Kálvinháznak a megvalósítását ne tévesse szem elől.

Dr. Vásáry István meghatóttan válaszolt az üdvözlésre s elmondta, hogy aggályai egyre jobban csatlakoznak hozzá, terheit megerősíteni, akik építmunkát kívánnak folytatni. Ami a Kálvinházat illeti, az ő véleménye az, hogy országos gyűjtést kellene indítani, hogy a Kálvinház ormára is fel legyen írva az, ami a Kollégiuméra: a magyar református egyházak közadakozásából épült.

A küldöttség élénk élénkezéssel fogadta az egyesület új elnökének beszédét.

Ifjúsági konferenciát rendez március 23, 24 és 25-én a debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület

A KIE konferencia előkészítő munkáit már abban a stádiumban vannak, hogy a sikernek egyedüli feltételéppen a kellő érdeklődés kívánalma marad. Amint figyeljük az előkészítést, azt kell tapasztalunk, hogy ez a nagy ifjúsági összevonás nem lesz az a megszokott, sablonos esemény, amikor néhány előadó elmondja a maga mondókáit és az egész csak elröppent szóbeszéd marad. Már az előadók megválasztása, a rendkívül érdekes előadás témák, továbbá az a tény, hogy különös súlyt helyeznek maguknak az ifjúságnak a hozzászólásához, biztosítják azt az erkölcsi sikert, amivel méltán tekinthetünk ez elé az esemény elé. Nagyon hiszünk, hogy lesznek elegendő fiatal emberek és férfiak, akik időt tudnak maguknak szakítani ezen a három napon arra, hogy belekapaszkodjanak az előadássorozatba. Tudomásunk szerint már eddig is számosan kértek szabadságot munkahelyükről, hogy résztvehessenek. Az egyetemen a diákok és tanárok között egyformán komoly érdeklődés nyilvánul meg és ott is minden jel a lehető legbiztatóbb. A levente vezetőség külön felhívásban refilektál a konferencia rendezőségének abbéli kérésére, hogy ösztönözze az értebbkoru leventéket a konferencián való megjelenésre. A IX. cserkészkerület főtitkári hivatala ugyancsak mindent megtejt, hogy csapatai figyelmét felhívja ezekre az alkalomokra, amelyek kitűnő eszközök lesznek a vezetőik látókörének a szélesítésére. Korlelve ment minden egyes cserkészcsapathoz. Olyan összefogásra lesz ez a konferencia az ifjúságnak, amelynél szélesebbkörű mostanában nem volt Debrecenben. A konferencia elnökei és a rendezőbizottság állandó permanenciában vannak, hogy minden a legkisebb részleteiben a lehető legsimábban bonyolódjon le. Vidéki résztvevők szép számmal jelentkeznek nemcsak a Tiszántulról, hanem messzebbfölköz helyekről is. Kecskemétről ma érkezett be éppen 9 jelentkezés dr. Meréthy Sándor ottani főorvos, KIE elnök vezetése mellett. Budapestről még eddigi állások szerint bizonyítatlan számu jelentkező jön. Nagyszámu résztvevőkre számít a rendezőség a közvetlen környékből.

Egyetlen alkalom lesz arra, hogy a nagyközönség is belekapcsolódjon a konferenciába, mégpedig a 23-án este 8 órakor a Kollégium dísztermében tartandó „Magyar est”, amelyen a tanítóképző teljes zenekarával, a MANSz Erzsébet vegyeskar, dr. Karácsonyi Sándor Budapestről, továbbá mások szerepel-

nek gazdag műsor keretében. Erről 24-én, hétfőn este barátságos összejövetel lesz az Angol Királynőben azoknak a volt szibériai hadifoglyoknak a részvételével, akik a fogóság alatt ismerkedtek meg a KIE munka (YMCA) áldásaival, amikor a szibériai „Jel-hér pokol” rémes napjai közepette örömet, szeretetet vittek közülük azok a KIE (YMCA) titkárok, akik nem kevesebb, mint tízezer dolgoztak a háború alatt szerte a lángbaborult földrajzterületeken, hogy elviselhetőbbé tegyék embertársaik rettenetes sorsát.

Dr. Szőnyi Sándor volt hadifogoly, jelenleg főgimnáziumi igazgató Ceglédre, továbbá dr. Balogh István polg. isk. igazgató Budapestre, ugyancsak volt hadifogoly, aki a Gyóni ünnepségekkel kapcsolatban jön le, fognak szólni az egybegyűlt bajtársakhoz.

A konferencia programja a következő:

Március 23., vasárnap: d. e. 9 órakor vidéki résztvevők fogadása a Kollégiumban. Résztétel a rendes istentiszteleten felekezetenként. 12 órakor a debreceni KIE közgyűlése, fél 2 órakor közös ebéd a vendégek tiszteletére. Délután a város nevezetességeinek megtekintése. Este 8 órakor nyilvános ünnepély a nagyközönség bevonásával. Külön programmal.

Március 24., hétfő: D. e. fél 9-kor: Áhítat. Tartja: Uray Sándor ref. lelkesítő, a K. I. E. elnöke. Fél 10-kor: „Félkészületlen nemzedék.” Szabó Imre református lelkész, Budapest. Fél 12-kor: „A kik semmiből lettek nagyok.” Dr. Szőnyi Sándor főgimnáziumi igazgató, Cegléd. D. u. 3 órakor: „A mai magyar élet feladatai irodalmunkban.” Juhász Géza író, tanár, Debrecen. 5 órakor: „Osztályharc az ifjúság között.” Dr. Karácsonyi Sándor főgimn. tanár, Budapest.

Március 25., kedd: D. e. 9-kor: Áhítat. „Az ifjúságnak ki kell tombolnia magát” (?) Dr. Meréthy Sándor főorvos, Kecskemét. D. e. fél 12-kor: „A táltos fia.” Muraközy Gyula református lelkész, Kecskemét. 3 órakor: „Az ifjúság kenyérkérdése.” Dr. Weiss István miniszteri tanácsos, Budapest. 5 órakor: „Az új magyar társadalom.” Dr. Révész Imre ref. lelkesítő, Debrecen.

Zárógyűlés.

Minden előadónak teljes két óra áll a rendelkezésére, amelynek első fele maga az előadás, második fele pedig hozzászólás és vita a konferencia résztvevőinek bevonásával, melyre a konferencia rendezősége nagy súlyt helyez.

Mindenemmi felvilágosításért a debreceni K. I. E. vezetőségéhez: Debrecen, Széchenyi u. 4. kell fordulni.

A Debreceni Független Ujságú példányonként vásárló
25 szelvény és 1 pengő
lettelten ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Ujságú KÖLCSÖN KÖNYVTARÁT

Meghalt egyik budapesti iskola puderrazziája miatt öngyilkossá lett nővendéke

Budapest, március 19.

A Bezerédy ucai leányiskolában tavaly, január 29-én az iskolában megtartott puderrazzia után ledobta magát az emelétről Szalai Laura, a második kereskedelmi osztályos kislány. Társai rémült sikoltozással rohantak le az udvarra. Az egyik hóbuéknak eszméletlenül fekvő Szalai Laura. A mentők a kislányt a Rökus kórházba vitték, ahol megállapították, hogy a 15 éves leány gerincétörtést szenvedett és a veséje is megsérült. A körhúzi ápolás után hazavitték a kislányt nevelőszüleinek, Streba József, Beszkar tiszviselőnek lakására. Odahaza a kislány állapota rosszabbodott, úgyhogy ki kellett szállítani a Szent István-kórházba. Négy héttel ezelőtt Pólya tanár megoperálta. Valami tályogot kapott a gerincvégződésnél és ez nem gyógyult. A kislány beteg veséje nem bírta a fekvést, vesemedencegyulladás lépett fel, amely aztán vasárnap este nyolc órakor halált okozta.

Purébl tanácsnok, amikor meghallotta a szerencsétlen gyermek halálát, kijelentette, hogy a kis Laurát a maga halottjának tekinti és gondoskodik eltemetéséről. Szalai Laura holttestét holnap felboncolják. Temetése pénteken lesz.

Nürnberg Debrecenhez

Április elején nagyobb német társaság érkezik Debrecenbe s ebből az alkalomból Debrecenben filmelőadást rendeznek a régi és modern Nürnbergről.

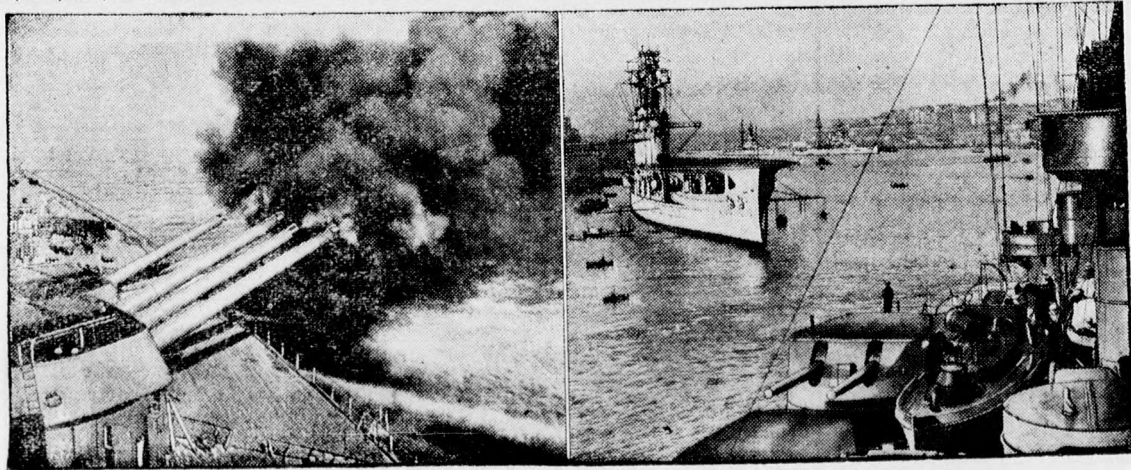
Luppe dr., Nürnbergnek Magyarországon is népszerű főpolgármestere, most levetélté intézte dr. Vásáry István polgármesterhez, köszönetét fejezve ki azért, hogy a filmelőadást engedélyezte, egyben kifejezést ad annak a reményének is, hogy az előadás által is szorosabbra fűződik a két nemzet, illetve a két város közti ősi kapcsolat.

Ez nemcsak egyszerű szólam, hiszen Debrecen és Nürnberg között valóban századokig igen élénk volt a kapcsolat, a híres debreceni kalmárok és különösen az állatkereskedők szoros összeköttetést tartottak fenn Nürnberggel, aminek bizonyossága az is, hogy Nürnberg egyik régi kapujának homlokzatán most is ott van egy villásszarvú magyar ökr domborműve.

Luppe dr. egyébként szívesen meghívja a levélben dr. Vásáry István polgármestert Nürnbergbe, hangoztatva, hogy boldog lenne, ha személyesen megmutathatná neki a vezetése alatt álló ősi, gyönyörű német várost.

LUSZTIG asztalosmester
Eötvös ucca 87. — Telefo 17-97.
Költségvetés díjtalan!

— Amatőrök figyelmébe! Liener foto laboratóriumban Ferenc József ut 34. sz. Előhívás díjtalan, 9X12-es másolás 16 fillér, levelezőlap másolás 24 fillér. Figyelme: kiszolgálás. Elsőrendű szép munka.

Az angol flotta demonstrációja a Földközi tengeren. — A flotta egységei befutnak a máltai hadikikötőbe.

1930 március 20.

Több debreceni törvényszéki és járásbíró elöléptetett a kormányzó

Budapest, március 19. A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Iváncsik László debreceni törvényszéki bírónak, Csajági Sebestyén György debreceni törvényszéki bírónak, Trásy András debreceni törvényszéki bírónak, Mellán Dezső debreceni járásbíróknak, Tokay Gyula debreceni járásbíróknak, vitéz dr. Kovács Elemér debreceni törvényszéki bírónak, a törvényszék bírói számára megállapított fizetési osztály második fizetési csoport jellegét adományozta.

Keleteurópai agrártömörítés

Páris, március 19. A Le Temps bukaresti levelezője írja, hogy április első napjában a román kormány széleskörű átalakításra van kitéve. Megemlíti a lap annak a keleteurópai agrártömörítésnek tervét, mely Magyarország, Jugoszlávia, Lengyelország és Románia agrár-érdekeit közös alapon iparkodik törvényesíteni.

A francia követ köszönete Debrecen városnak

Vásáry István dr. polgármester tudvalevőleg 4000 frankot küldött a budapesti francia követség útján a délfraanciaországi árvízkárosultak felsegélyezésére s ezt az intézkedését a kérésre egyhangú helyesléssel vette tudomásul.

A francia követség budapesti követe, de Vieme meleg hangú levelet intézett a polgármesterhez, a szociális érzésnek és az emberi szolidaritásnak a nemes megnyilatkozásáért, mely háláját és őszinte köszönetét fejezte ki, egyben kérte, hogy tudassa vele a polgármester, milyen uton küldte el az összeget. Még mielőtt a polgármester válaszolhatott volna, a francia követ újabb levél érkezett, amelyben tudatja, hogy a 4000 frankot már megkapta és azért ismételt köszönetet mond.

A Közép ucca szélesítése

A Közép ucca lakossága beadvánnyal fordult a városhoz, azt kérve, hogy az uccakiszélesítési költség egy részét a város közönsége vállalja magára tekintettel arra a körülményre, hogy ott teret is létesítenek s ennek a költségek súlyosan megterhelik a Közép ucca telektulajdonosait.

A város vezetősége a kérelmet elutasította, a szabályozást viszont elrendelik az egész kertségre vonatkozóan és így a szabályozási költségek megoszlanak a kertség összes telektulajdonosai között, tehát nemcsak a Közép ucca lakói viselik a téralakítás terhet.

Félláru utazást kérnek a Déri-muzeum megnyitására

A Déri-muzeum megnyitása tudvalevőleg május 25-ikén történik meg, országos ünnepség keretében. A város vezetősége most felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, azt kérve, hogy a Déri-muzeum megnyitása alkalmából engedélyezzen félláru utazást Debrecenbe. A város azt kéri, hogy május 20—25 között lehessen kedvezményesen Debrecenbe és május 25—31 között visszautazni. A kereskedelmi miniszter remélhetőleg nem zárkózik el a kérés teljesítésétől, hiszen Budapestre sokkal jelentéktelenebb alkalmakból is csaknem állandóan engedélyezik a félláru utazást.

Erdőbénye

gyógyfürdő

Csonkamagyarországnak eme, a megmaradt klimatikus helyek között a tenger színe felett legmagasabb pontján fekvő gasztrali gyógyfürdője. Timsós, vasgálicos és kénes vízzel, évszázados lomb és fenyő erdejével, villanyvilágítással május 1-től október tizenötig nyitva.

Felvilágosítással készséggel szolgál a fürdőigazgatóság, Erdőbénye.

„Solingen“ kerékpár

dupla vastag. Kűlő és váz 930 típus.

Rosenberg és Hammer Piac ucca 8. szám

A Kuria 8 évi és 3 hónapi fegyházban állapította meg a gyermekgyilkos Földessy Iona büntetését

Sokáig kell várnia a házasságkötésre az amerikai magyar farmernek, aki megkérte Földessy Iona kezét

Emlékeztet még Debrecenben az a hüni, amelyben Földessy Iona hajdumegyei leány állott a debreceni törvényszék előtt azzal vádolva, hogy kis gyermekét, aki addig a debreceni lencséházban volt, a lencséházból kijövet utközben megfojtotta és a kis holttestet a Csónakázó tóba dobta. Teitől leplezték, Földessy Iona azzal védekezett, hogy a gyermeket véletlenül fojtotta meg, azonban a törvényszék bűnösnek találta a leányt s gyermekgyilkosság miatt tíz évi fegyházra ítélte. Felebbezés folytán az ügy a debreceni ítélőtábla elé került s az ítélőtábla a törvényszék ítéletét megváltoztatva, Földessy Iona büntetését nyolc évi fegyházra szállította le.

A Kuria szerdán foglalkozott az ügygel és megváltoztatta a debreceni ítélőtábla ítéletét: Földessy Iona büntetését 8 évi és három hónapi fegyházban állapította meg. Ezzel azután Földessy Iona ügye véglegesen befejezést nyert.

Mint ismeretes: a vizsgálati fogságban álló Földessy Iona védőjéhez nemrégben Amerikából levél érkezett és ebben a levél írója, Német-Vadász Márton wimpegi farmer közölte, hogy ünnepélyesen megkéri Földessy Iona kezét és magára nézve kötelezően kijelenti, hogy a leányt fegyházbüntetésének kitöltése után feleségül fogja venni.

A színház rádiója közvetíti az Oedipus király kíséző zenéjét

Nagy az érdeklődés a színház jubileumi hetének gyöngye, az Oedipus király előadása iránt

A színház jubileumi hetének legszebb ajándéka, az Oedipus király előadása iránt egyre fokozódó érdeklődés nyilvánul meg a színház közönségének minden rétegében. Nem akad olyan színházbarátró, aki el akarna maradni erről a csodálatos színpadi produkcióról, amelynek értékesbet, szebbet színház nem adhat közönségének. Sophokles remekműve nagyhatású, grandiózus színpadi alkotás, az örökéletű művek fajtájából való. Szépségei nem halványultak el évezredek alatt s értékei ma is frissek, hatása olyan nagy mint volt kétezzer év előtt. Lenyűgöző tragédia, lélekbenmarkoló, örökéletű szépségek tárháza.

A Csokonai-színház óvatossággal nyult a hatalmas műhöz, amelynek előadása reprezentáns teljesítménye minden színháznak. Hetek óta rengeteg próbával kifogástalan előadást készített elő. Thuróczy Gyulával, László Gyulával és Halassy Mariskával élükön a debreceni színészek legjobbjai szerepelnek a darabban, amely 140 főnyi statisztériát foglalkoztat. Impozáns, hatalmas lesz a színpad maga is, amely ezt a nagy tömeget befogadja. A debreceni színpad hatalmas arányai nagyon alkalmasak arra, hogy minden szépségével, töretlenül kerüljön rajta színre az Oedipus király. A mély, rendkívül

téres színpadot monumentális díszletek fedik. Óriási költséggel készültek ezek a díszletek s a maguk nevében tökéletesek. A tragédiához a zenét a színház zenekara szolgáltatja, de minthogy a zenekarnak rejtettnek kell lennie, a muzsika a színház új rádiókészülékén át hangzik. Erre az alkalomra a rádiókészüléket napok fáradságos munkájával tökéletesítették. Így mintegy ismeretlen helyről hangzó zene megkapja azt a földöntúli, valóban a darab lényegéhez tartozó színezetet, amelyet a tragédia megkíván.

A színház maga is érzi ennek a rendkívüli produkciónak értékét és éppen ezért két kérelem fordul a közönséghez most, napokkal az előadást megelőzően. Az egyik kérés, hogy az ünnepi esten a közönség pontosan jelenjék meg, mert a görög tragédia kibontakozását éppen a közönség érdekében nem szabad zavarnia a későn jövők zajának. Eppen ezért a színház az előadás megkezdésének pillanatában lezárja a nézőtérre vezető ajtókat. Ugyancsak zavarná a tragédia hatását az, hogy ha a közönség tetszésének kifejezést adna a darab folyamán. Arra kéri a színház a közönséget, hogy esetleges tetszésének és az előadó művészek iránti elismerésének csak az előadás végén adjon kifejezést.

Szigeti Jenő egy fővárosi lapban nyilatkozik huszesztendős vidéki viaskodásáról, küzdelmeiről, nyomoruságáról és a budapesti karrierjéről

Egyik fővárosi napilap legújabb számában közli munkatársának Szigeti Jenővel folytatott beszélgetését, amely minden bizonnal érdekelni fogja a debreceni közönséget is, hiszen Szigeti Jenő színészi pályáján ebben a városban nőtt nagyra és innen indult hódító útjára — Budapest felé.

Amikor Szigeti Jenő ősszel Pestre jött, csak egy szürke név volt a színpadon. Azután egyszer tiz-szavas szerephez jutott és a tiz szóból egyszerre nagyszerű alakítás kerekedett. Egy másik szerepben csak pár mozdulat kellett neki és a bálmuló nézőtér előtt egyszerre feltártul egy eltaposott senki-fia lelkivilága. — Hamlet sirásója, amikor ő játssza, csak rámered a koponyára és a nézők előtt egyszerre felremlik a temetőjárás jelenetnek misztikus borzalma. A Volpone vén uszorásától vissza egészen a Nebántsvirág Floridorjáig, amelyben először évekként ezelt mutakozott be a budapesti közönségnek a debreceni szintársulat vendégszereplésekor, Szigeti Jenő egész sor szerepben bizonyította be kivételes képességeit. És itt Pesten most már kezdik tudni, kicsoda Szigeti Jenő.

— Nagyon szerencsétlen a pályafutásom — mondja Szigeti Jenő —: Pestről indultam, Pest felé húzott minden vágyam, pesti színpadon játszani volt minden álmom és — husz éven át csatangoltam a vidéken, amíg most végre felkerülhettem a fővárosba.

— Már a Színészegyesület iskolájában, a tanuló-években előrevetette árnyékát az a rögös jövő, amelynek útját némi részben még ma is rovom. Pénzem nem volt egy fillérenyi sem; a színiiskolában ösztöndíjas voltam, ez pedig annyit jelentett, hogy

kegyelemből tandíj nélkül oktattak tanárain.

Ha még tandíjat is kellett volna fizetnem, igazán nem tudom, hogyan gázoltam volna át a tanulóéveken. Így is a nyomornak fantasztikus kálvária-állomásain mentem keresztül. Hosszu hónapokon át azzal kerestem kenyeremet, szó szerint, mert az, amit így kerestem, igazán csak kenyérré és vízzé volt elég, hogy

éjjeli kávéházakban kibiceltem a kártyásoknak néhány krajcárért;

melegben voltam, pénzt is kaptam, néha oda-

löktek egy sós kifli-véget, megymást, a vége az lett, hogy éhínséget kaptam...

— Amikor azután a színésziskolában talpam alá kötötték az utilaput, elkezdődött a vidéki kódorgás. Egyik városból másikba, egyik igazgatótól a másikhoz, egyik nap operettkomikus, másik nap Lear király bolondja, harmadnap Biberach és így tovább. Nem is jó visszaemlékezni erre a husz évre, hacsak a szerepeken át nem. Mert a szerepeimet nagyon szerettem.

Husz éves pályafutásom alatt nem kevesebb, mint négyezer szerepet játszottam,

javarészt a groteszk komikum területéről, de volt köztük tragikus is, tragikomikus is, buffó és minden, ami a szerepek világában megterem.

— Már-már azt hittem, hogy véglegesen vidéki színész maradok és soha nem léphetek a budapesti közönség elé, amikor Földes Imre, a darab szerzője, aki történetesen jelen volt az előadáson, valóságos lázban rontott be öltözömbbe: „Ki maga? Honnan jött?”

— Mikor azt mondtam neki, hogy husz éve Budapest szemétől elrejtve élek a vidéki színpadon, nem hitte el.

„Azonnal Pestre kell hozni!”

— mondotta és valóban, néhány hónap múlva Budapestre egy bizottság szállott ki, hogy levizsgáztasson. Azzal este, mikor lejött a bizottság, éppen olyan darabot játszottunk, amelyben kis szerepem volt. Megkértem hát a színészeket, jöjjenek be előadás előtt két órával és teljes maszokban, díszletben játszáskor velem a „Hivatalnok urak”-ból Róth bácsi nagy jelenetét. Ugy történt. Az üres nézőtér az első sorokban ült a bizottság és hátul a feleségem meg a fiam. Sirtak. Nem tudom, az örömtől-e, hogy végre Pest felé fordul a szerkezem rudja, vagy a bánattól, hogy nekem

husz évi munka után — vizsgáznom kell...

— Itt voltam hát Pesten. Három olyan hónapot éltem itt át, amely az én keserves pályafutásomban is párját ritkítja. Szerepet nem kaptam. Vidéken hagytam a családomat, oda-hagytam a biztos állásomat, most itt állok kifosztottan...

Soha nem foglalkoztam az öngyilkosság gondolatával, de ez alatt a három hónap alatt igen.

Kint álltam az Oktogon téren, néztem a fényreklámok játékát és lestem a percek, ahogy mulnak. Még egy perc az életből, még egy perc — kalimpált bennem. És akkor aztán megváltásként jött az a tiz szó, amelyet egy rövidletű darabban kaptam és amelyben megmutathattam, hogy többre vagyok érdemes. Most már valahogy rendben volna a dolog;

ugy érzem magam, mint aki nagy, zimankós téli időben hosszú-hosszu ideig ácsorgott egy bezárt ajtaju meleg szoba előtt és aki előtt most végre megnyílt a szoba és benn van már, csak — a fél sarka van még kívül a küszöbön...

Csak az anyagi gondok ne bántanának, minden rendben volna. Csak a vidéken felejtett kis családomról tudnék kellőképpen gondoskodni! És még egy: csak egyszer játszhatnám el, egyetlen egyszer — Lear király bolondját Budapestben...

— Ha bármilyen művészi fényképre van züksége, forduljon bizalommal Liener Béla műtermébe, Csapó u. 1. Telefon: 17-22.

Lemondással

van telve az ember élete. Miért nélkülözzük hát az olcsó és egészséges élvezeteket? Mennyi jótékony és kellemes nyugalmat rejt magában egy csésze valódi, tiszta bakbavé!

MEINL GYULA R. T.

kávéhéhozatala
FERENC JÓZSEF UT 59. SZ.
Telefon 4—98.

Elvált asszonyok klubja

Egyesületbe tömörültek a bécsi elvált asszonyok, hogy megvédjék érdekeiket.

Bécs, március 19. Az egyenjogúsításért vívott küzdelmükben kétségkívül mértőföldes lépésekkel haladtak előre a bécsi asszonyok, amikor merész elhatározással megalakították az „Elvált nők klubját”. Ilyesmírói Párisban, Berlinben, Newyorkban hallani, de Bécsben még nem volt rá példa.

Az ünnepélyes alakuló gyűlés vasárnap délután folyt le; vagy hatvan nő jelent meg a helyiségben, valamennyien csinosak, elegánsak és szépek. Kicsit elfogódottan foglaltak helyet, érezték a „történelmi pillanatot” a levegőben, elvégre nem nőegyleti ülésre gyűltek egybe, vagy jótékonyági akciót lebonyolítani: hanem megvédeni a saját érdekeiket.

— Az elvált asszonyok — mondotta az elnöknő — rengeteg nehézséggel kénytelenek megküzdenni. Nálunk, sajnos, még elítélik azokat a nőket, akik legtöbbször nem is a saját hibájukból csöppentek ki a házasság kényelmes kereteiből.

Ezen a ponton bátorkodtam ellent mondani öngyűségének:

— A válópörök száma kétségkívül megsaporodott, de nem mindig a férfiak a hibásak, ha rendszerint az ő hibájukból mondják is ki a válást...

Az elnöknő szemei villámot szórtak: — A férfiak ma nem veszik eléggé komolyan a családalapítást. Hozományvadászok próbálnak szerencsét, vagy elhamarkodott fiatalok... aztán, valljuk be, a körülmények sem kedvezőek... ki képes eltartani egy családot? Kinek van olyan jövedelme, hogy megnősülhessen?

A terem lassan megtelt és az elnöknő buszított. Felsietett a pódiumra, hogy megnyissa az ülést.

Az elvált asszonyok vidáman csacsogva várták a fejleményeket. Egyik se látszott valami különösebben bánatosnak. Mögöttem két szép szöke démon diskurált:

— Mikor esküdtetek?
— Januárban — mondotta a fiatalabb —, de már két hete külön élünk...

A másik fölényesen legyintett:
— Gyerekség! Ki fogtak békülni!
Az asszonyka felhúzta az orrát:

— Akkor nem ismerem engem! Soha se beszéltem meg neki! Különben is legalább ötszáz schilling tartásdíjra számítok... kimegyek Párisba...

Az idősebbik asszony, aki sokkal rutinizottabbnak látszott, csak nevette a kis ábrándozót. Neki már prakszisa volt a válásban, mert, mint mesélte, eddig ötször vált el különböző férjeitől. De azért javíthatatlan optimista és szent meggyőződése, hogy a nőnek férjhez kell menni. Ez a hivatása.

— Ma még olyan világot élünk, amikor egy magános asszony nem egzisztálhat... a társadalom elítéli...

Utóvégre miért is nem menne férjhez hatodszor is? Ha akad, aki elveszi...

Az elnöknő ezután betervezte az expozéját:

— Védjük meg az érdekeinket... így is nehezen juthatunk szóhoz a férfiak társadalmában, de mint elvált asszonyokat, egészen háttérbe szorítanak bennünket...

Mondani se kell tán, hogy a jelenlévő hölgyek zajosan helyeselték. Többen szólaltak fel, akik dióhéjban elmesélték életük „kálváriáját”. Ebben a mesében szerepelt egy brutális férj és a meg nem értett asszony. Szóval a régi jó recept.

De akadtak tagadhatatlanul érdekes asszonyok is.

Fölényesek és kedvesek...

Ezek nem tagadták meg magukat: pletykáltak végkimerülésig. Mindenre tudtak valami pikánsat, kompromittálót. Hogy ki miért vált el... ki volt a válóok...

A hölgyek különben jókedvűek voltak. Megállapodtak abban, hogy egyesületbe tömörülnek, klubhelyiséget bérelnek és természetesen tagdíjakat fognak fizetni, hogy a klub minél sikeresebben egzisztálhasson. Az elnöknő adatai szerint Bécsben közel 6600 elvált asszony él, olyan nők, akik társadalmilag is egy nivón állanak a jelenlevőkkel. Vagyis: tudnak rommizni, táncolni, lépést tartani a divattal...

Szegény védtelen elvált asszonyok!

Valamivel csak agyon kell ütni azt a cudar idót! A költségeket természetesen a „brutális” férjek viselik, tartásdíj címén...

Az akasztófahumor ezt a dézsmát „lekepeznek” nevezi.

Hogy az elvált férjek érdekeit ki védi meg, arról senki sem beszélt. (más)

— Fényképfelvételeket Liener Béla személyesen eszközöl Csapó u. 1. alatti műtermében!

Ha még nem tudná,

Borzalmas gyilkosság történt Geszteréd községben

Egy 19 éves földműves leszurta régi haragosát, aki belehalt sérüléseibe

Borzalmas gyilkosság történt Geszteréd községben e hó 12-én este 8 óra tájban. — Pál András 19 éves földműves orozva hasbaszurta régi haragosát, Rácz Ferencet, aki iszonyu sérülésebe a debreceni klinikán két napi szenvedés után meghalt.

A csendőrség másnap hajnalban letartóztatta és a nyiregyházi ügyészségre kísérte a fiatal gyilkost, akit ma délelőtt hallgatott ki dr. Zoltán Béla vizsgálóbíró. Pál András a következőkben vázolta véres tettét:

1930 március hó 12-én délután a geszterédi községében képviselőtestületi tagválasztás folyt. Lichtmann Ernő geszterédi lakos annak az öröme, hogy megválasztották, a helybeli korcsmában nagy mulatságot rendezett.

Pál András is részt vett a mulatságon és Lichtmann számlájára a többi falubeli legényekkel együtt alaposan berugott. Este 8 óra után néhány barátja kíséretében énekelve hazatélt, amikor utközben régi haragosával, Rácz Ferencel találkozott. A duhaj fiatalember szó nélkül nekiment ellenfelének, aki azonban a földre dobta részeg támadóját és elfutott.

De a kudarc csak még jobban felingerelte a dühöngő fiatalembert. Felugrott a földről, hosszú zsebkését kirántva, mielőtt társai megakadályozhatták volna, a menekülő Rácz után vetette magát.

— Allj meg bitang, ha van bátorságod — kiáltott Rácz után, aki nem akarta, hogy gyáva vádjával vádolják és meglátszta lépteit, majd amikor Pál András utólérte, hirtelen szembe fordult vele, hogy a támadással szemben védelmezze magát.

Ugyanebben a pillanatban ért melléje döfésre emelt kézzel Pál, aki kését teljes erejével Rácz hasába szurta.

A szurás felhalasztotta Rácz hasát és olyan irratózatot sebet ejtett rajta, hogy a hasüregből a véres belek kifordultak. A szerencsétlen ember hőrovgva bukkot a kövezetre, eszméletét azonnal elvesztette és a debreceni klinikán két nap múlva kiszervezett.

A gyilkos fiatalembert kihallgatása után a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte.

A gazdasági miniszterek Bethlen gróf bevonásával szerdán megkezdték a gabonaprobléma megoldását célzó ankét-sorozatot

Wekerle szerint törvényhozási intézkedésekkel gyökeres változást nem lehet elérni — Megvitatták a most következő gabonatermés értékesítését is

Budapest, március 19. Bethlen miniszterelnöknel ma délelőtt tizenegy órakor nagyfontosságú tanácskozás kezdődött. A tanácskozáson Wekerle, Bud és Mayer miniszterek államtitkáiraikkal együtt jelentek meg. Valamivel később érkezett a konferenciára Vass József népjóléti miniszter. Egész sereg gazdasági szakreferens vett még részt a konferencián, amely a kora délutáni órákig tartott.

Ez a konferencia bevezetője volt a nagy ankét-sorozatnak, amelyet a miniszterelnök most sorozatosan akar tartani a szakminiszterekkel a gabonaprobléma megoldása érdekében.

A mai tanácskozáson a gabonakereskedést tárgyalták. Az elnök Bethlen gróf meghallgatta érvekonatkozóan valamennyi gazdasági miniszter véleményét. A gazdasági miniszterek már kidolgozott munkaprogrammal jelentek meg az értekezleten.

Elsősorban Wekerle fejtette ki a buza árcsökkenésével kapcsolatos álláspontját. Rámutatott arra, hogy kormányzati, vagy törvényhozási intézkedésekkel gyökeres változást voltaképpen aligha lehet elérni,

a világpiac árat azonban minden körülmények között biztosítani kell a gazdák számára.

Erre vonatkozólag kell megtenni a szükséges intézkedéseket.

A földművelésügyi és a kereskedelmi miniszter tették meg ezután javaslataikat.

Különösen beható vita folyt a gabonakereskedésről.

Nagyszabású reklámkiállítás lesz husvétkor Debrecenben

Nemzetközi plakátkiállítás és helyi kereskedelmi és ipari reklámrevü. — Országos mozgalom a vásárlás helyhez kötése érdekében.

Minden vonatkozásában nagyszabású, kettős mozgalom vezet le országosan a budapesti „Fáklya” Irók és Művészek Kulturvállalata azzal, hogy csonka országunk nagy városait járva, hatalmas arányú reklámkiállításokat rendez. Ezek keretében bemutat egy 1000 külföldi és hazai plakát- és reklámobjektumokból álló olyan kollektívot, amely Amerika, Anglia, Németország, Franciaország, Svájc, Magyarország, Lengyelország, Olaszország, Dánia, Hollandia, Svéd- és Norvégország, Spanyolország, Portugália, Japán, India, Egyiptom, Tunisz, Al-

házak rendszerének kiépítése dolgában.

A miniszterelnök nagy súlyt helyez a gabonakereskedés rendszerének teljes kiépítésére,

mert ezen a réven akarja megóvni a gazdákat attól, hogy gyorsan a piacra kelljen dobni gabonáikat. Tárgyalták azt a kérdést is, miképpen volna lehetséges a gazdáknak a tárházakban elhelyezett gabonájukra megfelelő varrások-hitelekét folyósítani.

A konferencia további során a most következő gabonatermés értékesítését vitatták meg.

Erre vonatkozólag is vannak már kidolgozott tervei a szakminisztereknek. A gabona külföldi értékesítésének megszervezését már most kezdeni fogják és a kereskedelmi miniszter erre vonatkozólag már a legközelebbi konferencián konkrét proposíciókat fog előterjeszteni.

A gabonahatáridőzlet kérdésével is foglalkozott a mai ankét. Az agrárblokk tegnapi értekezletéből kifolyóan Mayer miniszter vitte a tárcaközi értekezlet elé a kérdésnek ezt a részét, amelynek megoldását szintén már régebben programba vette a kormány.

Megvitatták mindazokat az intézkedéseket, amelyek

a féltelen tőzsdei spekuláció megakadályozására

alkalmasak. A gabonaértékesítésre vonatkozó tanácskozást a legközelebb folytatják.

tudja meg, hogy a valódi angol tavasz gyapjuszöve különlegeségeiben a legnagyobb választék FELDEHM IMRE posztóházában, KOSSUTH UCCA 6.

A kiállítás az Arany Bika dísztermében husvét vasárnapján nyílik meg. Ezt újságjelentésen és plakátokon kívül megvalósítják, hangszórók is tudatni fogják a járókelőkkel.

A közönség a pompás terembe lépve, óriási táblákra kasirozott plakátomeget kap, amely keretbe foglalja a helyi kereskedelmi és ipari intézmények vitrinbe rendezett miniatűr ábramintakirakatait. Minden egyes vitrinkirakat abszolút művészi megrendezésére a „Fáklya” művészbizottsága (Dettár György festőművész, a gödöllői művésztelep vezetője, Radnay Oszkár képzőművészeti író és zsáki Császár János szobrászművész) ügyel fel, mint ahogy ez a bizottság vezeti le a délelőtti és délutáni jelentezett reklámrevüt is.

A reklámrevü bedíszeltetett pódiumon folyó, képekbe foglalt egy napi élet. Kiterjed az élet-szükségletet felölöl minden kereskedelmi és ipari szakmára, sőt nagyszabású divatbemutatót is nyújt, kizárólag debreceni divatárkereskedők és szalonok részvételével. A kiállítás összes mozzanata mikrofonon át közvetítődik egy a terem közönségéhez, mint az uccára. Tehát az a nagyszerű reklámforma, amelyet ez a mozgalmas kiállítás nyilvánosság elé visz, minden legkisebb részvételében is publikálissá válik.

A közönség pedig — a tájékozódáshoz szükséges kiállítási katalógus (50 fillér) megváltása ellenében — ajándékul tekintheti meg egy a kiállítást, mint a délelőtti fél 11—1-ig és délutáni fél 5—7 óráig tartó fényes reklámrevüt.

Természetes, hogy a legfokozottabb érdeklődés kíséri ennek az egészen újszerű és misztikus elő nagy reklámkiállításnak debreceni előkészületeit is.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 19-én, szerdán a következő bejelentések történtek:

HÁZASSÁGOK:

Béres József—Varga Sára; Kiss József—Baldizsár Erzsébet; Nagy Lajos—Varga Zsuzsanna; Szeles Mihály—Vári Lidia; K. Nagy István—Orbán Mária; Vég Gábor—Simon Erzsébet.

HALÁLOZÁSOK:

Glanz József ízr. 69 éves Csapó u. 59; Leitner Ernő ízr. 50 éves Hadházi u. 17; Posztós János ref. 7 éves Karezag.

SZÜLETÉSEK:

Gál Péter fm., fiu. Imre; Szombati Ferenc npsz., fiu. István; Leiter Péter fm., fiu. Péter; Pakocs András ny. csendőrtörzsmester, leány. Magda; Debreceni Ferenc fm., leány. Zsuzsanna; Berger Vilmos kereskedő, leány. Katalin; Dózsa László gazdálkodó, leány. Julia; Csanak István bankigazgató, leány. Mária; Reznovics Mandel kereskedő, fiu. Andor; Grandt Lajos szabósegéd, leány. Magda.

— „Ilford” lemez, film, papír, világmárka. Amatőrök ideálja! Lerakat Liener fotóüzletében!

Legujabb könyvujjdonságok!

Krudy Gyula: Boldogult urfikorom. Füzve.	1.60
Smelov Iván: A pincér. Füzve.	1.60
Anderson Shervood: Tar. Füzve.	1.60
R. Kipling: Három katona. Füzve.	5.50
Dormándi László: A jó ember. Kötve.	5.20
Schervood Anderson: A sötét nevetés. Füzve.	5.50
Marion Delorme: Vallomásai. Füzve.	6.50
Henry Bordeaux: Akik az élettől félnék. Füzve.	5.50
Sinclair Lewis: A fő ucca, 2 kötetben, füzve.	9.—
Atherton: Mikor a köd eloszlik. Füzve.	1.60

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésében. Telefon: 54. szám.

di angol tavasz...
gessegekben a...
ELOHEIM IMRE...
UTH UCCA 6.

ika disztermében hus...
meg. Ezt újságjelenté...
mél megafonok, hung...
a járókelőkkel.
terembe lépve, óriási...
áttömögget kap, amely...
kereskedelmi és ipari...
ndezett miniatűr áru...
n egyes vitrinkákat...
ndezésére a „Fáklya”...
György festőművész...
vezetője, Rudnay Osz...
és zsákodi Csizsár Já...
el, mint ahogy ez...
lélelőtti és délutáni je...

tezett pódiumon folyó...
élet. Kiterjed az élet...
nand kereskedelmi és...
szabású divatbemut...
debreceni divatruke...
szvételeivel. A kiállítás...
afonon át közvetítődik...
éhez, mint az uccára...
klámfirma, amelyet ez...
nyilvánosság elé visz...
lésében is publikálissá...

a tájékozáshoz szük...
(50 fillér) megváltása...
tekintheti meg így a...
fél 11—1-ig és délután...
yes reklámvit.

legiokozottabb érdek...
észen nyszerű és misz...
kiállításnak debreceni

vi hírek

nyakönyvi hivatalnál e...
vetkező bejelentések

ÁGOK:

Sára; Kiss József—Bol...
Lajos—Varga Zsuzsán...
Lidia; K. Nagy István...
hábor—Simon Erzsébet.

ÁSOK:

ves Csapó n. 59; Leit...
hadházi u. 17; Posztó...
zag.

TÉSEK:

re; Szombati Ferenc...
Péter fm., fia, Péter...
csendőrtörzsörsmester...
eni Ferenc fm., leány...
mos kereskedő, leány...
gazdálkodó, leány. Ju...
gázgató, leány Dóra;...
kereskedő, fia, Andor...
éd, leány, Magda.

film, papír, világ...
álja! Lerakat Liener

ajabb...
onságok!

gult urfikorom.

1.60

1.60

1.60

5.50

5.20

5.50

6.50

5.50

9.—

1.60

atók:

Sándor Rt.

Telefon: 54. szám.

Kati József, a Wiener-cég betörője, akit hosszú és izgalmas hajszá után fogtak el. — A rendőrség ma átkísérte az ügyészségre.

Óvadék sikkasztásért elítéltek egy hentesüzem tervezőt

A debreceni törvényszéken szerdán délelőtti tartották meg a tárgyalást Máriássy Károly és Habák Mária debreceni lakosok ügyében, akik ellen csalás és sikkasztás címén indított eljárást az ügyészség. A vád szerint óvadékképes egyéneket kerestek azzal az ígérettel, hogy hentesüzemben fogják alkalmazni állandóan. Többben jelentkeztek, így Eszik Mihály és Hatvani János, akik 500—500 pengőt adtak és Molnár János, aki 400 pengő óvadékot adott Máriássyék kezébe. A hentesüzem azonban nem nyílt meg és amikor visszakövetelték az óvadékot, nem kapták meg.

A tárgyaláson a vádlottak előadták, hogy a hentesüzem megnyitására megtekintett minden előkészületet, de a tisztiorvos nem adta meg az engedélyt. Az óvadékot pedig saját pénzükkel együtt elvesztette Habák és sírva panaszkodott Molnárnak, hogy 2500 pengőt elvesztett az uccán. Az egyik károsult Hatvani előadta, hogy mikor erőlyesen követelte vissza a pénzt, Máriássy két darab 1910-ből való 10.000 márkást mutatott fel és azt mondta, hogy beváltja és annak árából visszaadja az óvadékot, de nem adta. A sértett vallomása meglepetést keltett Máriássy, hogy az egyik 10.000 márkás bankjegyet beváltotta és kapott érte 200 pengőt, felkínálta a pénzt, de Hatvani nem fogadta el, neki az egész óvadék kellett volna.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után meghozta az ítéletet. Máriássy tíz hónapi börtönt kapott. Habák Mária öt hónapi fogságot. Az ítélet ellen az ügyész és a védő dr. Simon Imre fellebbezést jelentett be. Habák Mária a védő kérésére szabadlábra helyezte a bíróság.

H. G. Wells: Nagy Világtörténete

Igazi világtörténet, amely nem csupán Európa története a görögöktől kezdve, hanem a Föld története, az ember származása és a történelemelőtti kor, Kína, Japán, India, az Egyesült-Államok és Brazília története is, ami a XX. században nem maradhat ismeretlen művelt ember előtt. Wells műve egyúttal a gazdasági élet, a technika, a tudomány története is. Az egyetlen világtörténet, amelyet elejétől végéig élvezettel olvashat mindenki.

Wells Világtörténetének előző kiadásai 54.— pengős bolti áron fogtak el.

A most megjelenendő kiadás változatlanul tartalmazza Wells eredeti művét.

Most a mű, amelynek ára idáig 54.— pengő volt, az eredeti alakban és terjedelemben, dus illusztrációkkal, teljes angol-vászon-kötésben, izléses aranyozással, előfizetési árban

12.— pengőért kapható.

Előjegyezhető már most is

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT.

könyvkereskedésében

FERENC JÓZSEF UT 34. SZ.

RAMON NOVARRO:

PAGAN

(A POGÁNY)

holnap!

Uránia

Jegyelővétel

már ma

A kuria jóváhagyta a rablógyilkos Baraksza büntetését, akit a debreceni tábla tizenkét évi fegyházra ítelt

Még 1919-ben történt, hogy Vihád Lajos esztergomi zenetanár Felsőhangony közelében a trianoni határ mellett meggyilkolták és kirabolták. A gyilkos doronggal verte szét szerencsétlen áldozata fejét. A gyany Vihád Lajos utitársára, Baraksza Ferenc miskolci lakosra terelődött, akit azonban csak nyolc év múlva sikerült Budapesten letartóztatni.

Baraksza a terhelő adatok ellenére tagadta a bűncselekményt és a miskolci törvényszék a rablógyilkosság vádját alól bizonyíték hiányában fel is mentette és elrendelte szabadlábra

helyezését. A debreceni tábla Baraksza letartóztatását rendelte el, de ekkor már a rablógyilkossággal vádolt lakatossegédet nem sikerült feltalálni.

Megint csak két év múlva került kézre. A debreceni tábla megváltoztatta a miskolci törvényszék ítéletét és Baraksza Ferencet tizenkét évi fegyházra ítélte. Ezt az ítéletet néhány héttel ezelőtt a Kuria jógerőre emelte.

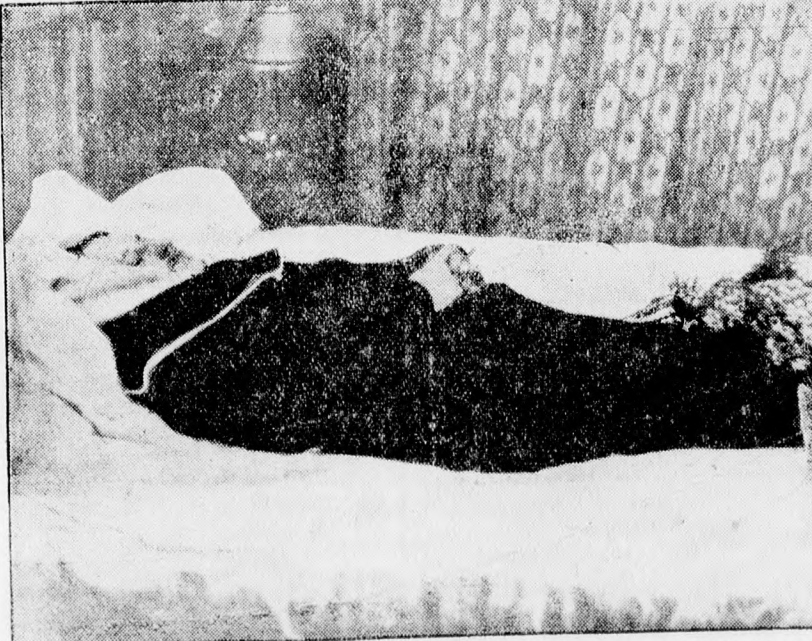
Baraksza előtt kedden hirdette ki a jogerős ítéletet a miskolci törvényszék Dolinay-tanácsa.

Nagyobb állami támogatást kérnek a háboru anyagi károsultjai

Az állami költségvetésben a kormány, amíg egyrésztől bőséges dotációban részesít olyan tetteket, amelyeket az egész ország kifogásol, addig másrésztől a szociális és karitatív tetteknél a legszűkmarkukban jár el. Ezt érezték különösen a háboru szegényei, így a háboru anyagi károsultjai is, akik most mozgalmat indítottak ennek a helyzetnek megváltoztatása érdekében. Mozgalmuk egyik etapja az, hogy az összes képviselőkhöz a következő kérést intézték.

Mélyen tisztelt Törvényhozó Ur! Minden oldalról halljuk a takarékoság jel-szavát, sőt hangok is hallatszanak, hogy a takarékoság megrögzítése az eddigi keretek 10 százalékos megszorítása volna.

Amilyen helyes a takarékoság elve, épp oly helytelen azt rideg lelketlenséggel az egész vonalon keresztül erőszakolni. Mert a takarékoságnak kell, hogy célja legyen. Célja pedig nem lehet más mint az, hogy amit a nélkülözhető kiadások terén a háztartás megtakarít,

Primo de Rivera, a volt spanyol diktátor barátságában a halottas ágyon. A képet képtávira tozás útján továbbították Párisból.

azt az égető szükségek fokozottabb kielégítésére lehessen fordítani. A sok égetően szükséges kérdés között a társadalmi tömegnyomor szempontjából egyik legfontosabb a háboru anyagi károsultjainak támogatása.

Belátta ezt a törvényhozás bölcsessége is, amidőn a múlt évi költségvetésbe a több, mint félmilliárd korona háborus kamatteher egy századrésznél sokkal kevesebb összeget, egyelőre 4 millió pengőt vett fel e célra a „Közjótékony és emberbaráti intézmények” címének „A háboru anyagi károsultjainak támogatására” elnevezésű rovatán.

Van-e ember az országban, aki elhiszi, hogy évi 4 millió pengővel a háboru anyagi áldozatait lábra lehet állítani? Minden illetékes ténylező tudja nagyon jól, hogy a segélyezés mai kerete a kitűzött célt el nem éri, sőt a bonyodalmas adminisztrációt sem éri meg!

Itt többszáz ezer agg, árva, özvegy, nyugdíjas, iparos, kereskedő, tisztviselő, katona, csendőr, munkás stb. életéről van szó.

A segélynek csak egy célja lehet, az, hogy segítsen! Segíteni pedig csak akkor tud, ha a támogatás elegendő és arányos. A legelhízottabb gazdálkodás az, mely a takarékoságot a kihalásra alapítja.

Bárhonnan teremti is elő a pénzügyi szakember a háboru anyagi károsultjainak támogatására az állami költségvetés főösszegének csekély 2—3%-át, mint minimumot; de legalább is évi 25—30 millió pengőre és az 1928. évi XXXIII. t. c. 14. §-ának 6. pontjában felsorolt támogatás összegének legalább is tizszeresére való felemelésére van egyelőre sürgős szükség, hogy addig is, míg az átértékelés utvesztőjéből kijutunk, míg a bonyodalmas pénzügyi számítások statisztikáján keresztül tornásszuk magunkat és míg a nemzet önönfiával szemben fennálló tartozását rendezni fogja majd; minden más szempont és tekintet mellőzésével már az 1930/31. évi állami költségvetésben az esetelt és közismert akut baj orvoslására a mai, igen nehéz megélhetési viszonyoknak megfelelő és elegendő összeg álljon rendelkezésre.

Ezért az elszegényedett és lerongyolódott társadalom nevében kérjük a m. t. Törvényhozó Urat, mint a magyar törvényhozás tagját: kegyeskedjék úgy a bizottsági, mint a plenáris tárgyalások tekintélyével és szavazatával előmozdítani ez elsődrendű nemzeti ügyet, mely nem pártkérdés, nem politikum, hanem égető közszükség.

A törvényhozónak kötelessége kezét az ország népének ütőerén tartani, az viszont lehetetlen, hogy a polgárok százezrei háládatlanok volnának azokkal szemben, akiknél megértő jóakaratot találunk.

Versenyárgyalások

A kerületi kereskedelmi és iparkamara ezuton értesíti érdekelttségét, hogy Nyírbrány község előjárósága a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletére versenyárgyalást hirdetett a Nyírbrány—bernátrézi elemi iskola építési munkálatainak biztosítása tárgyában. A versenyárgyaláson résztvevni óhajtok felhívhatnak, hogy ajánlataikat aláírva és szabályszerűen felbélyegezve 5 pecséttel lezárt borítékba helyezve, Nyírbrány község előjáróságához közvetlenül vagy postán 1930. évi április hó 2-án d. e. 9 óráig nyújtsák be, felbontás d. e. 10 órakor lesz.

Az építendő község fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhasson.

Felhívja a kamara az érdekelteket, hogy megbízhatósági bizonyítvány iránti kérelmeket a versenyárgyalást megelőzőleg, legalább öt nappal nyújtsák be a kamarához, mert annak kiállítása bizonyos formások betartása mellett történik, amely időt vesz igénybe.

A kereskedelmi és iparkamara ezuton is ér-

Alkalmi autóvétel!

- BUICK
6 hengeres nyitott
- STUDEBAKER
6 hengeres, 6 üléses, fixtetővel
- FIAT
6 üléses nyitott
eredeti gyári alkatrészekkel kiegészítve, előnyös árban és fizetési feltételekkel eladó.

Marton és Társa
nyiregyházi autózeme
Nyiregyháza
Telefon: 230. sz.

tesíti érdekességét, hogy a m. kir. állami lótenyésztő-intézetek méneskari felügyelője a m. kir. állami lótenyésztőintézetek részére szükséges 590 m. köpenyszövet, 260 m. zubonyiszövet és 30 sapkaszövet szállítására versenyfolyamatot tart a vállalkozóknak ezek szállítására vonatkozó ajánlataikat 1930. évi április hó 5. napjának d. e. 10 órájáig a m. kir. állami lótenyésztőintézetek méneskari felügyelőjéhez (Földművelésügyi minisztérium, V. Kossuth Lajos tér 11. sz. III. em. 301. ajtó) kell benyújtaniok.

A gyártási módokatokra vonatkozólag a m. kir. honvédség vonatkozó szabályzatai mérvadóak. A szállítandó anyag mintája azonban az ajánlathoz csatolandó.

A szállítási határidő a megrendelés kézhezvételétől számított 4 (négy) hét.

A szállítandó cikkek mintapéldányai a m. kir. állami lótenyésztőintézetek méneskari felügyelőjénél (V. Kossuth Lajos tér 11. sz. III. em. 301. ajtó) vasárnap és ünnepnapok kivételével délelőtt 10 órától 12 óráig megtekinthetők.

A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara közli érdekességével, hogy Debrecen sz. kir. város polgármestere versenyfolyamatot tart a Guthitelken, Istenföldjén és Vajdalahoson, a Sárkuttanyán, továbbá a Nagydomoncz nevű városi birtokon emelendő épületek munkálatainak végzésére.

Pályázati határidő 1930. évi április hó 4. d. e. 10 óra.

Pályázzák a városi műszaki ügyosztálynál (Rendőrségi palota III. lépcsőház, III. emelet 106. sz. szoba) kapható ajánlasi úrlapon lehet.

Minden a pályázati hirdetményre vonatkozó tudnivalók és felvilágosítás a műszaki ügyosztálynál nyerhető.

Divatos
Finom
Elegáns

női tavaszi kabátok

rendkívül olcsó árban

Magyar Divatház

Piac u. és Simonffy u. sarkán

A
TAVASZI DIVATLAPOK

nagyválasztékban kaphatók

Hegedüs és Sándor Rt.

könyvkereskedésben

Piac ucca 34.

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó

DÉGENFELD TÉR 4. SZ.

TEMETÉSEI:

Kiss Gábor élt 72 évet. Temetése e hó 20-án délelőtt 11 órakor lesz a Kossuth uccai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint a Kossuth uccai temetőbe.

Bajkay Elek hentessegéd életének 30. évében elhunyt. Temetése e hó 20-án délután 4 órakor lesz a Péterfia uccai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia uccai temetőbe.

Kell emetlen szájszag

viszataszító. Csunya színd fogak eltörzítják a legszebb arcot. Mindkét szépségihát azonnal és alaposan el lehet tüntetni a pompásan díjított Chlorodont-fogpaszta gyakran már egyszeri használatával. A fogak már egyszeri használat után gyönyörű elefantenszínben ragyognak, különösen ha a tisztításhoz külön erre a célra készített fogazatos sörtéjű Chlorodont-fogkefét használjuk. A fogak közé szorult rothadó ételmaradékok, melyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Kísérlelje meg egy tubus fogkrémmel, melynek ára 60 fillér, egy nagy tubus ára P 1.—. Chlorodont-fogkefe (puha vagy kemény sörtéjű) P 1:50. Chlorodont-szájvíz üvegenként P 2:60. Csak kék-zöld színű csomagolásban „Chlorodont” felirattal valódi. Mindenütt kapható. — Leo-Werke A. G., Dresden, magyarországi vezérképviselete: Molnár Bertalan és Társa, Budapest.

Szerelmese mellébe kétszer megforgatta a kést, mert nem akart a felesége lenni

Preineszberger Jenő dr. vizsgálóbíró letartóztatta a legényt, aki sirva tett beismerő vallomást

A debreceni ügyészségre a hajdusámsóni csendőrök behozták Szabó István földművelőlegényt, aki meg akarta ölni szerelmesét és kétszer forgatta meg mellébe a kést. A legényt dr. Preineszberger Jenő tanácselnök, vizsgálóbíró hallgatta ki és előzetes letartóztatásba helyezte. A legény sirva tett beismerő vallomást a vizsgálóbíró előtt és elmondta, hogy szerelmes az egyik falujabeli leányba, Juhász Rozáliába és sokáig udvarolt neki. — Feleségül akarta venni, de a leány halgatva szülei ellenzésére, nem akart a felesége lenni. A látogatásait nem szívesen vették a leány szülei és elutasító magatartást tanúsítottak, ami nagyon sértette. A leány nélkül — úgy érezte — nem tud élni és elhatározta, hogy inkább megöli, de nem engedi, hogy a más

felesége legyen és végez önmagával is.

Este elment a leány házához és titokban kihivatta.

A sötétben rátámadt és hosszú pengéjű kését kétszer a mellébe döfte.

A vér előtötte a leányt, aki eszméletlenül zuhant a földre. A látványtól annyira megrémült, hogy messze elrohant a háztól, kiment a faluból és a földeken bujált két napig. Öngyilkos akart lenni, mint előre elhatározta, és mivel megtudta, hogy a leány nem halt meg, csak súlyosan megsebesült, letett szándékáról, várta két napig hátha meghal a leány és akkor akart végezni magával, most hogy a leány életben marad, ő sem lesz öngyilkos. Várja a büntetését.

A debreceni piaci árusok szerdán közgyűlést tartottak, amelyen elkeseredett hangú beszédekben vázolták katasztrófális helyzetüket

A piaci árusoknak már csak egy reménye van: a halál — mondta az egyik szónok

A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulata taggyűjtő közgyűlést hirdetett szerda délután 4 órára. Már a korai délutáni órákban hatalmas tömeg töltötte meg a Lókody-tele vendéglő Sas uccai nagyszobáját. Most mutatkozott meg imponáns mértékben, hogy a piacrendezés ügye, amelyről a hatóságok csak félvállról szoktak beszélni, milyen hatalmas tömegek jólétével, mindennapi kenyérével áll összefüggésben. A népes közgyűlésen háromszázán felül volt a megjelent gyümölcsárusok száma, de rajtuk kívül mintegy 50-60 konyhakertész is képviselte ezt a szorgalmas, csupa kismemberből álló társadalmi osztályt, amelynek éppen olyan szent joga van a jobb élethez, mint a magasabb társadalmi osztályoknak, de amely éppen úgy fuldoklik válságban, mint az egész magyar gazdasági élet.

Schön Mór elnök 4 órakor nyitotta meg hatalmas érdeklődés mellett a közgyűlést. Az elnöki megnyitó vázolta a legutóbbi küldöttségjárás eredményét. A társulat küldöttsége a piacrendezés és még több égető probléma mielőbbi elintézése érdekében felkereste dr. Vass Károly tanácsnokot. Dr. Vass Károly tanácsnok megértéssel volt a panaszok iránt, de csak úgy ígérhette végeredményben hathatós támogatását, ha a társulat a kereteibe gyűjti az összes piaci árusokat.

Tömörülni kell a piaci árusoknak saját érdekükben, mert csak az egységben van erő. Ha megvan az egység, akkor van erő is, amely felveheti a harcot a vidéki árusok élvisszalépés ellen, akkor van erő a zugárusok letörésére és akkor van remény a jobb lehetőségek kivívására.

Schön elnök szavai után Nagy Gyula gyümölcskereskedő emelkedett szólásra és szívből fakadó szavakkal vázolta a piaci árusok helyzetét:

— Ha végignézzünk a piacon — mondta Nagy Gyula — nem látunk egy boldog embert sem.

Az árusoknak már csak egy reménye van: a halál. De nem szabad ebben az elesőségében maradni.

Igaz, rettenetes a helyzet. A gazdasági válság tönkretette a vásárló osztályt. Nincs kinek eladni. Ha mégis kivetődik egy-két vásárló a pincera, 300 éves ember: az eladók kétségbeesett serege várja. De nem szabad fejünket elveszteni.

logjunk össze ez egyesület keretében, hogy felvehessük a harcot a válság ellen, a zugkereskedők ellen, a jogosulatlan keres-

kedők ellen, a vidéki árusok ellen megéheztünk, gyermekeink jövőjéért.

Nagy Gyula nagyhatású szavai után Farkas József műkertész emelkedett szólásra és a jelenlevők zajos közbeszólásai közben a Mezőgazdasági Kamara elítélendő magatartását tette szóvá. A kertészek piacrendezést kértek a hatóságoktól. A hatóságok a Mezőgazdasági Kamarához fordultak szakvéleményért, de

ez a testület túltette magát a kertészek érdekein és a kertészekkel szemben semmi közönséget nem érző Gazdasági Egyesülethez továbbította a kérdést.

Ez abszurd eljárás ellen is csak egy cselekedni való van: a tömörülés.

Kovács János piaci árus lelemlíti, hogy rendelet van arra, hogy a vidéki árusok csak hetenként kétszer jöhetnek be Debrecenbe, de a környező hajdúvárosok elárulói bizonyos „ősi jogokra” való hivatkozással nem tartják be a rendeletet.

A debreceni piaci árusoknak pedig ősi joguk van a megélhetéshez, tehát a rendelet, amely az egyetlen kivezető út az élvisszalépés helyzetéből, be kell tartani!

A hallgatóság a szónok szavai után elkeseredetten tiltakozik a vidéki árusok ellen, úgyhogy percekig nem lehet folytatni a közgyűlést. A rend helyreálta után Páll József tojáskereskedő társai nevében azt követeli, hogy

névtáblákkal lássák el a piaci árusokat, mert akkor legelőbb ellen tudják írni a zugkereskedőket.

Erdődy István gyümölcsárus sürgeti az egyesület kiépítését és ennek fontosságát úgy kulturális, mint gazdasági indokokkal támasztja alá.

Farkas József műkertész a bolgár inváziót teszi szóvá. Körülbelül 16.000 bolgár kertész van Magyarországon, ma, amikor tombol a munkanélküliség. Ezek a bolgár kertészek nem vásárolnak itthon semmit, de kiviszik a pénzt külföldre.

Gömör József piaci árus a piacrendezés nehézségét ismertette meglepő szakszerű és átfogó módon.

Rákóczy Józsefné elkeseredett hangon követelte, hogy a

nagyban árusokat helyezze ki határidő nélkül a Hajnal uccára, mert tönkreteszik a Rákóczy és Csapó uccai piacokat.

Végül Sauerbach Györgyné hívta fel az árusokat, hogy lépjenek be az egyesületbe, hiszen a tagdíj olyan csekély, mindössze 3 fillér esik egy napra, amely százszorosan megéri a Társulat áldásos munkája révén.

A lelkesítő szavak után a megjelentek olyan nagy tömegben járultak az elnökség asztala elé, hogy a titkárság adminisztrációja alig tudta lebonyolítani a tömeges tagfelvételt.

Schön elnök zárószavai után véget ért a közgyűlés, amelynek hatalmas méretét sürgetően intik a hatóságokat, hogy végre eredményesen foglalkozzanak a debreceni piaci árusok kívánásaival.

Aki a szovjet elől menekült Palesztinába

Dr. Wilenszky Jehuda életéből.

A Pro Palesztina vasárnapi nagygyűlése egyik különösen érdekes vendége lesz: Dr. Wilenszky József fődelegátus személyében.

Dr. Wilenszky — aki ma 60 éves — igen előkelő szerepet játszott a cári Oroszország életében. Hosszu éveken át tagja volt az orosz dumának, az alkotmányért küzdő párt egyik vezére

Egyik parlamenti beszédje miatt Szibériába száműzték és csak befolyásos külföldi intervenció után sikerült számára kegyelmet nyerni. A szovjeturalom alatt erősen szánt síkra a vallásüldözés ellen. A zsidó kultúrát és minden egyéb felekezeti vallási életet veszélyeztető szovjet-politika ellen való fellépése miatt forradalmi törvénytörés elé akarták állítani és az utolsó percben sikerült neki menekülni Oroszországból. Hailában telepedett le, ahonnan a külföldi sajtóban folytatta harcát a szovjet ellen.

Palesztinai tartózkodása alatt a legnagyobb önzetlenséggel állott a Palesztina ügy szolgálatába. Az angol kormány mint Palesztina egyik legalaposabb ismerőjét igen gyakran vette igénybe szolgálatait.

Anikor a nyáron Zürichben megalakult a Jewish Agency, dr. Wilenszkyt kérték fel arra, hogy a nem-zionista zsidóság körében ismeresse és népszerűsítse Palesztina felépítésének gondolatát. Az utolsó 12 évben városok, kolóniák egész sora szinte máról holnapra nőtt ki a földből, a Szent Földből és a gettó nyomorgó szűkei kezdtek új emberhez méltó szabad életet a megülődött ősi földön. És a zsidó nép egy hányada ott újból megtalálta a földdel való kapcsolatot. Visszatért a természethez és természetes életet él azóta. És mindez oly természetes, oly magától értetődően szép és felemelő valami és mégis beszélni kell róla, hogy megértsük, mit jelent az: egy népek visszaadni a földet és egy ősi földnek a maga ősi népének egy részét. A próféták földjén talán majd újabb próféták születnek.

És ma nagy szüksége volna a világnak egy igazi, bibliai prófétára.

Dr. Schönfeld József.

Amatőrök és szakfényképezők a világhírű „Ilford” londoni gyár készítményeit Debrecenben Liener fotolaboratóriumában szerezhetik be! Ferenc József ut 34. Telefon 10-29. Hegedüs és Sándor-ház.

Amatőrfényképek tökéletes kidolgozása Liener fotolaboratóriumában, Ferenc József ut 34. Telefon 10-29.

A Debreceni Független Ujság előfizetői és példányonként vásárlói jelentős kedvezményrel használhatják a Debreceni Független Ujság Kölcsonkönyvtárát.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek meglepedésére nyújtott

20% kedvezményt szobaárainkból

10% kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menü kivétel), módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálló Budapest, szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltés)

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

telefonos adatai:
 Kiadóhivatal 18
 Fiókkiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
 Szerkesztőség nappal 10-20
 Szerkesztőség éjjel . . . . . 18 és 812

Görbe tükör

Doktor: És pontosan adott a férjének, ahogy előírtam?

Feleség: De doktor ur, a férjem túlságosan beteg ahhoz, hogy a konyakot élvezhesse, hát inkább nem ittam meg.

Látogató: Szerkesztő ur, Ön magyarázattal tartozik nekem azért a hírt, amit lemondásomról írtak.

Szerkesztő: De hiszen Ön tényleg lemondott. Látogató: Igen, de miért közölte ezt a „Város Örvendetes Hírei” című rovatban?

Fü: Azt mondják, hogy minden családban van egy bolond.

Leány: Hallom, hogy maga a családjuk egyetlen gyermeke.

Riporternő: És mit csinálna ön, ha ki kellene ugrania a gépből s az előternyő nem nyílnék ki?

Aviatikus: Visszamennek és hoznak egy másikat.

Öreg hivatalnok: Nem szeretem ezt az új divatot, hogy a férfiak kalap nélkül járnak.

Hju kolléga: És miért nem?

Öreg hivatalnok: A régi időben, ha a főnök keresett valakit, aki épp nem volt a hivatalban, egyszerűen azt mondtuk: „Itt lesz valahol, mert itt van a kalapja.” De most semmi sínés, amire rámutathatna az ember.

Miért vágsz olyan savanyu arcot?
Szeretnék egy szánpengőt felváltani.
Hiszzen az nem olyan nagy baj.
Dehogy nem. Nincsen szánpengősöm.

Tud már a kisöcséd beszélni?
Nincs rá szüksége. Csak ordít és megkapja, amit akar.

Schmidt a pályaudvaron találkozik Jonessele: Hova utazik?

Jones (aki skót és élelmiszerkereskedő): Legközelebbi városba egy levéne akarok feladni.

De hisz azt itt is megtehetté.
Oh dehogy, a postamester nem nálam vásárolja a vaját, ezért elhatároztam, hogy én sem fogom nála feladni a leveleimet.

A kis Bandika gyakran hiányzik az iskolából. Tegnap ismét elmaradt és szigorú szemrehányással fogadta a tanító:

Hol voltál megint?
Tanító ur kérem, — hanzik a válasz, — a papám beteg volt.

Micsoda dolog ez? Minden héten legalább kétszer elmaradsz azzal, hogy a papád beteg. Ez lehetetlen!

A gyerek bizalmasan válaszolja:
Tanító ur kérem, nekem is az az érzésem, hogy a papa csak szimulál.

Hallotta már, micsoda csapás érte a szomszédasszonyunkat?
— Mi történt vele?
— Megsüketült a férje.

— Esős, hűvösebb idő. A Meteorológiai Intézet jelenti: 1930 március 19-én délután 12 órakor: Az Európát borító nagy depressziós rendszer több részre oszlik. A fő centrum szokatlanul észak felé (Skandinávia fölé) vonult, az olaszországi másodlagos képződmény önállósult és egy másik mellékképződmény a La Manche-csatorna felett létesült. Ez utóbbi okozza, hogy Angolország teljesen az izlandi maximumból kiinduló hideg északi légáramlás hatása alá kerül, minek következtében a hőmérséklet ott erősen a fagypontra alá süllyedt és sok helyütt havazik. Az Adria fölött megindult déli légáramlás eljutott a Keleti-tenger vidékéig, enyhülést okozva. Legtöbb csapadék esett az Alpések táján. Hazánkban az idő feltűnően enyhe, a hőmérséklet 20-22 fokra is emelkedett és egyes helyeken éjjel sem süllyedt a 10 fok alá. Jelentéktelen csapadék esett a nyugati határon. Jólát: Jobbára borult idő, sokhelyütt esővel és lassu lehűléssel.

— Bankett Steinfeld István tiszteletére. Tegnap a Debreceni Első Takarékpénztár és Steinfeld István tiszteletére és barátai által az alkalomból, hogy a kormányzó Steinfeld István kormányfőtanácsossá nevezte ki, bankettet rendeztek az Arany Bikában, ahol a kitűnő ételek és pompás italok, valamint figyelmes kiszolgálás mellett a vendégek sokáig maradtak együtt. A banketten dr. Versey Tibor, a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatója mondott igen értékes beszédben szép felkötésűt az ünnepeltre, aki az ünnepelt meghatottan köszönte meg.

— Vadász Endre debreceni festőművész az olaszországi nemzetközi kiállításon. Megtisztelettel felszólítás érte a napokban Vadász Endre debreceni festőművészt: az a hivatalos zsűri, amely a nemzetközi tárlatokra kiküldendő magyar képanyagot szokta összeválogatni, 10 rézkarcát kérte el a legközelebbi kiállításra, amely néhány hét múlva nyílik meg az olaszországi Monza városában. Vadász Endre már barcelonai világiállításra is számos képével szerepelt és ott a grafikai munkáiért kitüntetésben is részesült. A talentumos fiatal festő, aki különben a debreceni zsidó-reálgimnázium tanára s az Ady-társaság tagja, rövidesen Debrecenben fog önálló kiállítást rendezni.

HERKULES TERMÉSZETES KESERŰVIZ

— A Pro Palesztina nagygyűlés iránt a debreceni közönség körében óriási érdeklődés nyilvánul meg. Dr. Wilenszky mellett főleg Avigdor Hameiri, a magyar származású palesztinai héber költő előadása fog nagy érdeklődést kelteni. Hameiri Ady egyik rajongó követője és különös szeretettel fordította éppen Ady verseit héberre. Ezek szinte kíváncsnak a biblia nyelvére. Dr. Barsiné a palesztinai egészségügy egyik lelkes szervezője, Z. Levannou, a palesztinai zsidó kulturális élet egyik vezéregyénisége lesznek a debreceni ülés előadói. Dr. Friedmann Ignác kormányfőtanácsos, a szövetség társelnöke és mások kísérik a vendégeket. A gyűlés után 8 órakor a vendégek tiszteletére a Frohnerben bankettet rendez a vezetőség. Tegnap este egyébként dr. Schönfeld József a hitközség tanácstermében nagy számú hallgatóság előtt tartott nagy tetszéssel fogadott előadást a palesztinai építőmunka fontosságáról. A lelkes tappsal fogadott előadást dr. Schwarz Arthur ügyvéd köszönte meg. Ezután a vasárnapi előadás előkészítésére 50 tagu bizottságot küldtek ki. A vasárnap délután érkező vendégeket ünnepélyesen fogadják a pályaudvaron.

A világhírű

MERCEDES-BENZ

személy és teherautók

és a M. kir. Áll. Vas-, Aeól- és Gőpgyárak által gyártott

MÁVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselete és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV. Váci-utca 26
 Körzetképviselet:

RÉVÉSZ IMRE Debrecen, Hunyadi ucca 21.

— Uj rend a Hatósági Munkaközvetítőben. A városi tanács szerdai értekezletén a Hatósági Munkaközvetítő Hivatal ügyeivel foglalkozott és elhatározta, hogy a hivatal udvarán külön helyezik el a munkát kereső nőket és férfiakat, a nők között pedig, — tekintettel a háztartási alkalmazottak különbözőségére, — még ezenfelül is külön csoportoknak jelölnek ki helyet, az egyes foglalkozási ágak szerint. A munkaközvetítő udvarán padokat is elhelyeznek, hogy a munkakeresők ne legyenek kénytelenek naphosszat ácsorogni.

— Városi üzlethelyiség bérbeadása. Debrecen város Simonffy uccai bérházában megüresedett egy üzlethelyiség, amit régebben a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete bérelt és aminek a jelenlegi bére 1800 pengő volt. Meghirdették rá az árverést, de jelentkezni nem akadt, úgy hogy most szabad kézből kiadták évi 960 pengőért Nagy Dezső kereskedőnek.

— Felhívás. Vitéz Kovács András rokkant dohányárus, Kut ucca 11. szám alatti lakos, kinek leánykáját a hó 13-án délután elütötte a Péterfia uccai villamos, kéri azt a fekete kabátos, kemény kalapos urat, aki a vágányról felszedte a leányt, hogy címét tudassa vele.

— Minden idők legjobb lemeze, filmje, papírja az angol „Ilford”!

— Dr. Tóth Lajos, egyetemi tanársegéd vetített képes előadása a Kollégium dísztermében. Csütörtökön, 20-án az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon dr. Tóth Lajos az egyetemi fizikai intézet tanársegédje tartja meg a fizikai kutatások legújabb eredményei című előadásának harmadik óráját vetített képekkel és igen érdekes kísérletek bemutatásával. Dr. Tóth Lajos előadásának harmadik órájában az új atomelméletéről szól, a modern fizikai kutatás legérdekesebb problémájával foglalkozik. A kutató fizikusok számának megnövekedése az utóbbi időben a fizika gyors fejlődését vonta maga után. Új kísérleti tényeket fedeztek fel, amelyekhez érdekes következtéseket esatoltak. Így alakult ki az újabb modern fizikai kutatások legérdekesebb elmélete: az atomélet. Ezzel kapcsolatban szó lesz az elektrónokról, az atomokról, az izotop elemekről és egyéb elemeknek más elemekké való átváltoztatásáról. A közönség, amely a tanfolyam minden eddigi óráját változatlan nagy érdeklődéssel kísérte, bizonyára ezt az előadást is igen szép számban keresi fel.

— Munkát keres. Kosztelitz Géza munkás. Kosztelitz Géza, akit a debreceni rendőrség, mint megirtuk, elítélt a munkanélküliek körében kifejtett tevékenysége miatt, két gyermekével és feleségével nagy nyomorban van és bármilyen munkát elvállal, hogy családjának élelmet keressen. Lakása: Nagy Pál ucca 11.

— Nem szállítják le a blyakért Sarkadi István, Zöld Aladér és társaik, törvényhatósági bizottsági tagok önálló indítványt nyújtottak be a közgyűléshez azt kérve, hogy a város a régi 10 pengős bikabért állítsa vissza a jelenlegi 12 pengős bikabér helyett. A szerdai tanácsi értekezlet megállapította, hogy a bikabért nem lehet mérsékelni, mert az a költségvetésben van megállapítva, már pedig az állattenyésztés költségére pótdótot igénybevenni nem lehet s így még akkor sem tudnák fedezni a szükségletet, ha a költségvetést meg lehetne változtatni.

— Modern szájjápolás. A legújabb megállapítások szerint ma a fogyasztók nagy része a praktikus tubus-formában előállított puha fogpasztát, vagy fogkrémet kedveli egy kellemes szájíz és egy jó, a fogközökbe is behatoló fogkefe kíséretében. Ez az eszköz, mellyel a száj és a fogak higiéniája elérhető. Németországban kb. 6 millió ember Chlorodont fogpasztát használ a mindennapi száj- és fogopáláshoz. Az így felhasznált Chlorodont fogpasta mintegy 80%-át teszi ki az összes német fogpasta szükségletnek. De más országokban, különösen a tengerentúli országokban is jelentős a Chlorodont fogpasta szükséglete. Ez a nagy közkeveltség a Chlorodont fogpasta hasonlíthatatlanul kiváló összetételének tulajdonítható.

— Szakosztályi ülések. A debreceni ipartestület férfinak, sapszakosztályi ülése a hó 20-án, csütörtökön este hét órakor tartja az ipartestület kis tanácstermében tisztújító ülést. Tárgy: előjárásági rendes és pótagyűlés. A tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri az elnökség, annál is inkább, mert ezen ülés — tekintettel arra, hogy másodszorra hivatik egybe — a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz. — E hó 20-án, csütörtökön este félhat órakor a víz- gáz- és fűtésüzemeltetők szakosztályja az ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart. Miután az ülésen rendkívül fontos ügyek, többek között a vizsgálatbizottságok megalakítása — tárgyaltnak, a tagok teljesszámú és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

— Egy zsák pénzt találtak. A debreceni rendőrség központi ügyeletére beszolgáltattak egy zsák pénzt, amelyet az uccán találtak. A kis zsákcocská apró pénzzel van tele. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

— Meglopták a váróteremben. Schippel Éliásné fűzesgyarmati asszony szerdán Debrecenbe jött és itt a vasuti váróteremben ismeretlen tettes ellopta a pénztárcáját, amelyben 60 pengője volt. A nyomozás megindult a zsebtolvaj kézrekerítésére.

— Egy fényképfelvétel és mindig hünyarad az angol „Ilford”-hoz!

**szmény
inknek**
 megelégedésre
 ott
 %
 obaárainkból
 %
 ermi árainkból (me-
 an van az UJSÁG
 itett megállapodás
 viténi a
**Operaház
Színház
Színház**
 ékelt árú jegyekkel.
 esletre, kérjük szoba
 ését két három nap-
 nk közölni.
a Budapest,
 udvar érkezési ol-
 Nincs kocsiköltsége)

Tavaszi ujdonságaink megérkeztek!

Különlegességek:

Gyermekruhákban, felöltőkben, trenscoatokban és hubertuszokban óriási választékunk van.

Mielőtt vásárol okvetlen nézze meg nálunk

a Magyar Ruhaiparnál

közvetlen a Bika-szálló épületében.

Mozgósínházak műsora:

<p>APOLLÓ. Telefon: 7-62. Ma: nincs előadás. Uj műsor pénteken.</p>	<p>URANIA. Telefon: 12-51. Ma fél 5, háromnegyed 7 és 9-kor. Teljes hangos műsor. 1. Bim-Bam-Bum. (Rajzos trükkfilm.) 2. Miss Zongorilla. (Zenés burleszk.) 3. Az éjféli angyal. (10 felvonásos hangos dráma.) — A főszerepekben: Nancy Carrol és Lukács Pál.</p>	<p>VIGSZINHÁZ. Telefon: 14-71. Ma fél 7 és fél 9-kor. 1. Fox hirodó. 2. Két szomszédvár. (Vidám amerikai történet 8 felv.) Fősz.: Edie Ouillan és Alberte Vaughan. 3. Gentleman — Kalóz. (10 felv. modern filmjáték, a főszerepekben: Rod la Rocque és Sue Carrol.) Teljes zenekar minden előadáson.</p>
--	---	--

Pénztárnyitás mindkét mozgóban délelőtt tizenegy órakor, délután előadás előtt egy órával.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet is nagyon szívesen isszák és általános dicsérik. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Meghívó.** A Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület 1930. évi március hó 23-án, vasárnap déli 12 órakor a Kollégium dísztermében tartja 1930. évi rendes közgyűlést, amelyre mélyen tisztelt tagjait és minden érdeklődőt ezúton hív meg az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény megadása. 4. Számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Általános tisztújítás. 6. Indítványok a közgyűlés előtt 24 órával az elnökkel bejelentendők.

— **Munkás Rokkant Egyesület közgyűlése.** A debreceni Munkás Rokkant Egyesület vasárnap, március 23-án délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében tartja évi rendes közgyűlést, amelyen Bárdos Ferenc központi főtitkár fogja ösmertetni az újonnan módosított alapszabályt. Felkérjük tagtársainkat, hogy a gyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg, a tagkönyveiket pedig igazolás céljából mindenki magával. A vezetőség.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatumunk eszközrendő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 7 órától 8-ig és délután 3—4-ig: Késes, Ispótyai, Salétrom uca, Tégláskert és MAV fűtőház területe. Reggel 7 órától délután 4 óráig: Vargakertbe K. Tóth uca, Közép uca, Déli-sor, Herczeg uca és Kerti ucaakon. Vill. Vállalat.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

— **Az ügyvédszövetség osztályülése.** Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya március 29-én, szombaton délután fél 7 órakor tartja az ügyvédi kamara tanácsstermében évi rendes osztályülését. Tárgysorozat: 1. Évi jelentés. 2. Pénztáros jelentése. 3. Általános tisztújítás 3 évre terjedő megbízással. 4. Esetleges indítványok. A közgyűlést követőleg társasvacsera az Angol Királynőben, (menü 2 P.) az elnökség.

— **Eljegyzés, esküvői meghívókat** izlésesen olcsón készít, a Hegedűs és Sándor rt. nyomdája, Piac uca 49. II. udvar.
— **„Emmy” nőilvat szalon** Piac uca 79. Elsősorú munka. Eredeti párisi Snittek.
— **Törökszentmiklósi Galambos-malmi lisztek** kaphatók a Deutsch-féle üzletben.

— **Ujabb kedvezmény!** Minden megrendelő 6 drb lev.-lap után 1 drb művészi nagyított képet kap ingyen Varga fényképésznél. Piac uca 7.

— **Gyászjelentéseket, köszönetnyilvánításokat** gondos kivitelben, olcsó árban készít a Hegedűs és Sándor rt. nyomdája, Piac uca 49. H. udvar.

— **Az összes megjelenő szépirodalmi ajdonságok, tudományos és ifjúsági könyvek a megjelenés után azonnal kaphatók a Debreceni Független Ujság Kölcsonkönyvtárában.**

RADIO

CSÜTÖRTÖK, március 20.
Budapest. 9.15: Hírek.
10: Helyszíni közvetítés. Séta az Országos Mezőgazdasági Kiállításon és vásáron.
12: Déli harangzó az egyetemi templomból, időjárásjelentés.
12.05: Kurina Simi és cigányzenekarának zenéje.
4: Rádió Szabad Egyetem. Az iskolán kívüli

népművelés rádióelőadása. 1. Magyar népdalok. Előadja: Palló Imre, az Operaház tagja. 2. Szukováthy Imre dr., a m. kir. Testnevelési Főiskola igazgatója: A testnevelés a szociális egészségügy szolgálatában. 3. Magyar népdalok. Előadja: Palló Imre, 4. Massán Ernő dr.: A nap és gyermekei, a bolygók.
Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

5.10: A földművelésügyi minisztérium rádió-előadás-sorozata. Ócsanádi Nagy Géza: „A méhészet gyakorlati problémái.”
5.40: Szórakoztató zene. (Zenekari hangverseny.) Vezényel: Berg Ottó.
6.50: Angol nyelvtanítás.

7.20: Ügetőverseny-eredmények.
7.25: Az Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása.
7.30: „Háry János.” Paulini Béla, Harsányi Zolt és Kodály Zoltán daljátéka az Operaházból.

Utána körülbelül
10.30: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
Majd: nagyváradi Bura Károly és cigányzenekarának zenéje az Emke-kávéházból.

Külföld.
Bécs. 11: Hg. 3.30: Hg. 6.05: Hg. 8: Hg. 9.05: Hg. 10.05: Hg.
Berlin. 4.30: Hg. 6: E. 6.30: Hg. 7: F. 8: Hg. Davenport. 3.30: Z. 8: Z. 9.30: Hg.
Kassa. 5.10: Hg. 6.05: Rádiójáték. 7.05: Hg. London. 3.30: Z. 4.45: Hg. 8.30: Hg. 11.10: Rádiójáték. 11.30: Tz.
Milánó. 5: G. 7.15: Z. 8.45: Vigjáték. 11: Z. Prága. 5.30: E. 6.10: Munkás előadás. 7.05: Z. 8: Rádiójáték. 9: Színmű.
Róma. 5.30: Hg. 9.02: A király leánya, lírai tragédia 3 felv.
Zágráb. 5.15: Z. Tz. 8: Közv. 10.10: Z.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Faust

A Csokonai-színház a jubileumi előadások sorozatában felújította Gounod régóta pihentetett operáját, a Faustot és ami a külsőségeket illeti, a röpriz valóban díszelőadás volt. A belső értéket a vendégénekesek adták meg, elsősorban Kovács Dezső, akinek hatalmas, tömören teli zengései, egyszerű vívőerejű baritonja és jó kulturája elsöndörően érvényesült

Mefisztó partijában és játékbán is kitérően reprezentálja a nagystílust. Medák Sári Margaréthája sokat ígérő fiatal tehetség szép produkciója: értékes szopránja hajlékony, a magasban is igen jól hat s izléses, finom énekesnő, Faustot Somló József énekelte, szép lírai tenorral, nemes kulturával. A Csokonai-színház Krompachi István jó Valentínját — magas baritonja nagyon szépen érvényesült, K. Volth Ilonka stílusos Mártáját és egy teljesen szultalan Siebelt adott az együttesbe. Szuhmáry Endre a partitúra orkesztrális részeit igen jól adja, lendülettel és lírával, a kórus erejét azonban még így is, hogy önmagát multa felül, meghaladja a feladat, épen úgy, mint a valcer a Csokonai-színház tánckarát. (bl)

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Ma este 8 órakor D) bérletben Csepreghy Ferenc 3 felvonásos népszínműve, a

Piros bugyellár

BODÁN MARGIT, a Csokonai-színház volt művésznőjének vendégfellépével.

Holnap, pénteken este 8 órakor rendes hely. árrakkal az iinnepi műsor 5. estéjén Sophokles örökbecsű hatalmas tragédiája:

Oedipus király

klasszikus kisérőzenével, 140 statista. Az Oedipus király előadásán a nézőtérre vezető ajtók az előadás megkezdésével lezártnak és miután az egész hatalmas tragédia egyfolytában, MEGSZAKÍTÁS ÉS SZÜNET NÉLKÜL adatik elő, felkéri az igazgatóság a mélyen tisztelt közönséget, hogy helyeit pontosan 8 órakor elfoglalni sziveskedjék. Ugyancsak felkéri az igazgatóság a műegyeses hatástanak megóvása céljából a közönséget, hogy a szereplő művészek előadását tpsal ne szakítsa félbe, csak az előadás végén sziveskedjenek tetszésüket nyilvánítani.

Szombaton, e hó 22-én este 8 órakor a jubileumi hét záródőelőadása:

Süt a nap

Kardoss Géza fellépésével és Csapó Mária, Csolnakkosi Gyula, Rajz Ferenc, Rólkó József, Unger István, a Csokonai-színház volt művészei vendégfellépésével.
Előadás után bankett az Arany Bika szálló üvegtermében. A bankettet való részvételt kérjük a színház titkári hivatalánál bejelenteni.

A színház igazgatósága tisztelettel közli, hogy a csütörtöki Piros bugyellár előadása előtt

BODÁN MARGIT

Rácz Jancsi cigányzenekarának kísérete mellett néhány magyar nótát énekel. Éppen ezért arra kéri a színház igazgatósága a mélyen tisztelt közönséget, hogy helyeit pontban 8 órakor elfoglalni sziveskedjenek.

Regény

Egy nevelés ember álma

Fantasztikus elbeszélés.
Irta: F. M. Dosztojevszkij.

— Urak, — mondtam, — husz önkönek ugyanis minden mindegy.
Nem sértődtek meg, valamennyien nevettek rajtam. Ez azért volt, mert én minden szemrehányás nélkül szóltam, tisztán csak azért, mivel nekem minden mindegy volt. Ők is meglátták, hogy nekem minden mindegy s azért vidámodtak meg.

Mikor az uccán a gázzal gondolkoztam, az égre pillantottam. Az ég rettenetesen sötét volt, de tisztán meg lehetett különböztetni a tépett fellegeket és a közöttük látszó feneketlen fekete foltokat. Egyszerre a foltok egyikében egy csillagocskát pillantottam meg és kezdtem mereven ránézni. Ezt azért tettem, mert a csillagocska egy eszmét adott nekem: elhatároztam, hogy ezen az éjszakán megölöm magamat. Én már két hónappal ezelőt szilárdan elhatároztam ezt és mivel nem vagyok szegény gyönyörű revolvert vásároltam és ma aznap megtöltöttem. De azóta már két hónap múlt el s a revolver ott fekszik fiókomban, de hát nekem az mindegy volt, hogy végre is kedvem jött elhalasztani a pillanatot, amikor majd nem lesz minden olyan mindegy, hogy miért? — azt nem tudom. Ilyenformán az utolsó két hónapban minden este, amikor haza-

mentem, azt gondoltam, hogy agyonlövöm magam. Egyre vártam a pillanatot. És me, most ez a csillagocska adott nekem eszmét és én elhatároztam, hogy most már visszavonhatatlanul ezen az éjszakán végzek magammal. De hogy miért a csillagocska adta az eszmét — azt nem tudom.

És ime, amint éppen az égre tekintetem, egyszerre megfogta a könyvökömet az a kisleány. Az ucca már pusztá volt és alig lehetett valakit látni. A távolban egy bérköcsis szundikált a bakon. A lányocska nyole esztendő s lehetett fején kendőcske, egy szál ruháskája csuroviz, de különösen megjegyeztem az ázótt rongyos cipőit, még most is emlékszem rá. Ezek sajátásgosan a szemembe ötlöttek. A lányka váratlanul rángatni kezdett a könyvökömmel fogva és hívott. Nem sirt, de valahogyan szagotottan kiáltozott valami szavakat, nem tudta jól kimondani, mivel az átázás következtében egész testében fogvacogva didergett. Valami oknál fogva nagy félelemben volt és kétségbeesetten kiáltozta: Mamuska, mamuska! Feléje fordítottam az arcomat, de egy szót sem szóltam, folytattam utamat, de ő futott utánam és rángatta a könyvökömet és hangjában benne zúgott az az árnyalat, amely a nagyon megijedt gyermekeknél a kétségbeesést jellemzi. Én ismerem ezt az árnyalatot. Ha ő nem is tudta kimondani a szavakat, de azért én megértettem, hogy az anyja valahol holdoklik, vagy valami történt ott velük és ő kifutott onnan, hogy hívjon valakit, találjon valamit, hogy segítsen az anyján. De én nem mentem

utána, sőt ellenkezőleg, egyszerre az a gondolatom jött, hogy elkergessem. Én eleinte azt mondtam neki, hogy keresen egy rendőrt, de ő egyszerre összetette a kezecskéit és görsönsen fel-felzokogva mellettem futott és nem hagyott el engem. Ime, ekkor toppantottam egyet s rákiáltottam; ő csak annyit kiáltott: Uram, uram!... de egyszerre otthagyt és derékszögben átfutott az ucca túlsó oldalára. Ott is feltűnt egy járókelő és a lányka tölem hozzáfutott.

Én fellepegettem a magam ötödik emeletére. A ház igazdaimnál élek és itt van a lakásom is. A szobám szegényes és kicsiny, félkör alakú, a tetőre nyílik. Van viaszos vászon diványom, asztalom, rajta néhány könyv, két szélem és egy régi- régi karszékem, még Voltaire idejéből. Leültem, gyertyát gyújtottam és elkezdtem gondolkodni. A fal mögött a mellettem levő másik szobában folytatódik a Sodoma. Már három nap óta tartott. Ott egy nyugdíjas kapitány lakott, akinek most vendégei voltak — hat potyafáter — pálinkát ittak és vásott kártyával hazárd játékok játszottak. A mult éjjel verekedtek és én tudom, hogy ketten közülök sokáig rángatták egymást a hajuknál fogva. A háziasszony fel akarta őket jelenteni, de rettenetesen fél a kapitánytól. Ezenkívül még egy kistermetű soványka, kincstári dáma él a lakás egyik szobájában, aki három apró gyermekkel jött ide s akik már itt betegedtek meg. A dáma és a gyermekek is szörnyen, ájulásig félnek a kapitánytól, egész éjjel remegnek és hányják magukra a ke-

resztet; a legkisebb gyermeket a rettegetől valami frász törte ki. Ez a kapitány — bizonyosan tudom — néha megállítja a Nyevszkin a járókelőket és megörodományt kér. A szolgálatba nem veszik fel őt, de — különös dolog (hiszen azért is emlitem) a kapitány az egész hónapon keresztül, amióta nálunk lakik, semmiféle bosszuságot nem költött fel bennem. Az ismerkedést persze kezdettől fogva elhárítottam, de neki magának is kellett lennie a társaságom az első találkozásnál. De bármennyit is kiabáljanak ott a maguk zugában s akármennyien is legyenek nekem az mindegy. Ülök egész éjjel s nem is hallom őket, annyira megfeledekzem róluk. Hiszen én virradatig egyetlen éjjel sem alszom s ez így megy már egy esztendő óta. Egész éjeken át karszékemben az asztal mellett ülök és semmit sem csinállok. Könyveket csak napal olvasok. Ülök és nem is gondolkodom, csak valami gondolatok csavarognak az agyamban s én szabadiára engedem őket. A gyertya tövig ég minden éjjel. Csendesem iltem az asztal mellett, kivettem a revolvert és magam elé tettem. Amikor letettem, emlékszem, megkérdeztem magamtól: hát így? és teljes határozottsággal feleltem: így! Azaz hogy agyonlövöm magam. Tudtam, hogy ezen az éjszakán valóban agyonlövöm magamat, de hogy mennyi ideig ilök még az asztal mellett, azt nem tudtam. És valóban agyon is löttem volna magam, ha nincs az a kisleány.
(Folytatása következik.)

1930 m...
MEG M...
A BOCSK...
A minős...
solása mi...
gramja eg...
A zsufolt...
vidéki kupa...
kayt Szoml...
ron, mint...
gyen a dör...
gák ellenf...
zik Debrec...
lyos, hogy...
után lenne...
met, hogy...
noki mérk...
A vezető...
dolgozik m...
a fáradsá...
III. ker. m...
Hogy ez n...
vagy az U...
gaszkodás...
A DTE...
csütörtök...
féle Roya...
sárnapi D...
utóbbi tár...
számára v...
Pénteken...
kér az inté...
Az üzle...
kább a sz...
irányzata...
vált az á...
készaruvá...
belül 46...
árfolyama...
vette a k...
50-60 fill...
pedig 10...
Készlet...
78 kg 23...
24.00-24...
21.30-21...
21.75, fej...
2025, 79...
dtuli 77...
kg 2.25-...
kg 20.00...
-20.60...
-20.20...
80 kg 2...
egyéb...
14.50, ta...
árpa 17...
köles 90...
egyéb te...
zab 11...
mag 125...
Angol...
79.90, C...
152.80-...
-572.20...
forint 22...
Lef 3.37

SPORT

MÉG MINDIG NEM BIZONYOS A BOCSKAY VASÁRNAPI ÉS KEDDI PROGRAMJA.

A minősítő magyar kupamérkőzések kisorsolása miatt a Bocskay gyér márciusi programja egyszerre terminusokkal zsúfolott lett. A zsúfoltságot fokozta az, hogy a Sabaria a vidéki kupa döntőjére vasárnap akarja a Bocskayt Szombathelyre vinni, hogy aztán a nyáron, mint elsőosztályú csapat, Debrecenben legyen a döntő második mérkőzésén a kék-sárgák ellenfele. Kedden viszont az UTE ígérkezik Debrecenbe, amiben azonban az az aggályos, hogy a Bocskay 800 kilométeres utazás után lenne kénytelen vele felvenni a küzdelmet, hogy vasárnap már a III. ker. elleni bajnoki mérkőzésre álljon ki.

A vezetőség a terminusok összeegyeztetésén dolgozik most, nem szívesen tenné ugyanis ki a fáradságos szombathelyi ut után csapatát a III. ker. meccs előtt még egy mérkőzésnek. — Hogy ez mennyiben sikerül, az a Sabariának, vagy az UTE-nek a terminusokhoz való ragaszkodásán múlik.

A DTE labdarúgó szakosztálya e hó 20-án, csütörtökön este 8 órakor ülést tart a Diósi-féle Royal étteremben. Tárgysorozat: a vasárnapi DVSC-mérkőzés, intézőválasztás. Ez utóbbi tárgyban a szakosztály a megjelentek számára való tekintet nélkül határozni fog. — Pénteken nagy tréning. Feltétlen megjelenést kér az intéző.

KÖZGAZDASÁG

Terménynyitászda.

Az üzlet megnyitását általában inkább a szilárdulás felé hajlott a határidők irányzata. Zárlat felé körülbelül 40-45 fillér volt az árcsökkenés a buza határidőknél, a készáruvásáron tartózkodás nyilvánult. Körülbelül 46-60 fillérral csökkent a határidőrozsz árfolyama és a kenyérmagvak irányzatát követte a kukoricapiac is, ahol szintén nagyobb, 50-60 filléres áresések voltak.

A készáruvásáron a tenerei 5-10, a korpa pedig 10 fillérral volt olcsóbb.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 23.20-23.40, 78 kg 23.55-23.65, 79 kg 23.85-24.00, 80 kg 24.00-24.10, tiszai 77 kg 21.10-21.30, 78 kg 21.30-21.50, 79 kg 21.50-21.60, 80 kg 21.65-21.75, fejm. 77 kg 19.85-20.00, 78 kg 20.10-20.25, 79 kg 20.30-20.45, 80 kg 20.45-20.60, dtuli 77 kg 19.75-20.00, 78 kg 20.00-20.25, 79 kg 2.25-20.45, 80 kg 20.35-20.60, pestm. 77 kg 20.00-20.15, 78 kg 20.20-20.35, 79 kg 20.40-20.60, 80 kg 20.50-20.75, bácskai 77 kg 20.00-20.20, 78 kg 20.20-20.40, 79 kg 20.40-20.65, 80 kg 20.50-20.75. Rozs: pestv. 11.20-11.30, egyéb rozs 11.20-11.35, tak. árpa I. 14.00-14.50, tak. árpa II. 13.00-13.50, felsőm. sör-árpa 17.25-19.25, egyéb sörárpa 16.00-17.50, köles 9.00-10.00, tiszai tengeri 11.60-11.80, egyéb tengeri 11.80-12.00, zab I. 13.00-13.50, zab II. 12.25-12.60, korpa 7.80-8.00, lucerna-mag 125-145, lóheremag, arankás 80-95.

Valutaárfolyamok.

Angol font 27.73-27.88, Belga frank 79.50-79.90, Cseh korona 16.88-16.98, Dan korona 152.80-153.40, Dinár 9.96-10.04, Dollár 570.20-572.20, Francia frank 22.30-22.60, Hollandi forint 229.00-230.00, Lengyel zloty 63.95-64.25, Lel 3.37-3.41, Léva 4.11-4.17, Lira 29.90-

30.20, Német márka 136.15-136.75, Norvég korona 152.70-153.35, Osztrák schilling 80.35-80.75, Svájci frank 110.40-110.90, Svéd korona 153.30-153.70.

M. Kír. Földmiv. és Erdész. Miniszter 30700-1930. sz. V.

HIRDETMÉNY

Felhívom a tenyésztőket, kiknek saját nevelésű azonos fajban tenyésztett és eladó (hidegvérű és amerikaiak kizárásával) jó származású, korukhoz képest jól fejlett, erős csontozatú, szabályos testalkatú 1-3 éves ménesikaik, illetve 3-8 éves ménjeik vannak, azokat legkésőbb március 25-ig hozzám jelentésük be.

A beadvány szabályszerű okmánybéllyel látandó el (1 P 60 f.) illetve együttes bejelentés esetén annyiszor 1 P 60 f., ahány a bejelentők száma.

A beadványban pontosan feltüntetendő: 1. Tulajdonos neve; 2. a hely; a város, község, puszta, utolsó posta, utolsó vasútállomás, vármegye; 3. a ménesikó fajtája; 4. származás: apa, anya; 5. kora; 6. színe; 7. magasága; 8. kívánt eladási ára.

Ezen feltételeknek meg nem felelő bejelentések figyelembe nem vétetnek. Budapest, 1930 február 20.

M. kír. földmiv. és erdész. miniszter.

A másodlat hitelűl Debrecen, 1930 márc 10.

Ikldódy, v. kiadó.

6775-1930. II.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező ingatlanok közül a városháza kistanácstermében a f. évi március hó 27. napjának délelőtti 9 órájkor megtartandó nyilvános árverésen az alábbi birtokok fognak haszonbérbe adni.

1. Haláptelek elnevezésű 58 kat. hold és 1574 négyszögöl területű birtok az 1930. év október hó 1-től számított 6 évi időtartamra.

2. a nagyhortobágyi esendőrös birtékében álló 15 kat. hold és 1020 négyszögöl területű birtok az 1930. év október hó 1-től számított 3 évi időtartamra;

3. a Szotyri u. 8. sz. a. fekvő 4 kat. hold 1393.4 négyszögöl területű ingatlan az 1930. év október hó 1-től számított 3 évi időtartamra.

4. Péterfia u. 28. sz. házhoz tartozó u. n.

Műbutorok, egyszerű butorok, épület asztalos munkák, WEISZ FERENC asztalosmesternél
Füüdő ucca 4., Margit-füüdő mellett. — Telefon 10-89.

Hibás mágnesgyujtókat
tökéletesen javít, újra delejez teljes garancia mellett
Földvári, Széchenyi ucca 55. szám.

Tavaszi mosó szarvasbőr, antilop és nappa kezyűk nagy választékban
SCHÖN SÁNDOR kezyű-, kötszer- és orvosi kötszertára
DEBRECEN, Plac-u. 14. (Csapó-u. sarok.) Telefon 11-55.

Tóth ház kertje 200 négyszögöles ingatlan az 1930. év október hó 1-től számított 3 évi időtartamra.

Ugyanez alkalommal bérbe fog adni az 1930. évi legeltetési idényre a Halápon levő Bokorhegy elnevezésű 40 kat. hold területű legelőbirtok is.

Ez árverések eredménye ellen utóajánlatnak helye lesz.

Az árverési feltételek a városháza gazdasági ügyosztályában (Városháza I. emelet 27. sz.) naponként 12 órától 14 óráig megtekinthetők. Debrecen, 1930. évi március 12.

Polgármester.

Árverésen vett férfi, női és gyermek **cipők** egy tételben **jutányosan eladó.** Cim a kiadóban.

Az egész életben hű barát

SINGER VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek Macsony havi részletek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS. DEBRECEN, PIAC UCCA 79.

Gallérja mindig olyan mint az új, ha **SIMONFFY UCCA 7. SZ.** alatt tisztítja.

HALLÓ !!! HALLÓ
Még eddig nem volt, de most már van egy modernül berendezett **autó és motorkerékpár javító-üzem**
Autogarage — benzintöltő állomás és olajlerakát **Adlovitsnál, Miklós ucca 49.**

Gyönyörű világos **5 szobás II-ik és III-ik emeleti uccai lakások**
minden modern komforttal (központi fűtés, személyfelvonó, melegvíz stb.) **kladók a Piac uccán.** A III. emeleti azonnal, a II. emeleti május 1-ére.
Értekezhetni Piac ucca 34. sz. alatt könyvkereskedésben.

Darabos oltott mész
olcsó mészhomoktégla gyári árban, cement, betonkavics, gipsz, stukaturnád, fedéllemezek, kőpor, cserép, valamint **száraz lúzfű,** és I. o. külföldi porosz és hazai **szenek** a legolcsóbb napi árban beszerezhető
BARTHA ISTVÁN
tűzfű, szén és építkezési anyagtelepén Debrecen, Ispolály ucca 8/b. Telefon 7-85.

Legujabb zeneműajdonságok!
„VIKTORIA” operett szenzációs számai:
Ahol az ember... (Fox-trott.)
Honvéd banda... (Fox-trott.)
Édes mamám... (Fox-trott.)
Good vight... (Havaii valzer.)
Tyukocskám... (Blue-fox.)
Ugy-e, hogy hajlandó... (Fox-trott.)
Három magyar nóta.
A CSUNYA LÁNY operett számai:
Ki csuda maga?
Katona voltam én.
Gud báj Honolulu.
Papagálytánc stb.
Java... (Tangó.)
Vannak el nem csókolt csókok... (Eröss Béla legujabb nótája.)
Volt egyszer egy szőke asszony... (Kókay István legujabb dala stb. stb.)
Kaphatók:

Hegedüs és Sándor rt.
zeneműkereskedésében. Telefon: 54. sz. ZENEMŰ AJDONSÁGOK MINDEN-NAP ÉRKEZNEK!

Tavaszi ajdonságaink megérkeztek!

Különlegességek:

Gyermekruhákban, felöltőkben, trenscoatokban és hubertuszokban óriási választékunk van.

Mielőtt vásárol okvetlen nézze meg nálunk

a Magyar Ruhaiparnál

közvetlen a Bika szálló épületében.

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR VASTAGBÉBÉTTÉVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMÍTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT“-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL.

Kiadólabák

Kiadó
Bihari telepen egy szobás kis lakás. Értekezhetni Gárdák Bankja, Kossuth ucca. 1557—a

Pincészoza,
uccai, száraz, világos kiadó. Lorántffy u. 13. 1570—a

Butorozott
szoba fűtés, világítás, fürdőszoba használatával április elsejére kiadó. Perczell, Szent Anna u. 10. 951—a

Kéttablakos
udvari szoba butorozva 1-2 urnak kiadó. Széchenyi ucca 17. 948—a

Különbejárati
szépen butorozott szoba elátással is kiadó. Sas u. 2. 953—a

Két
kis szoba, konyha, kamara, stb. külön udvarban májustól kiadó. Kishegyesi ut 15. 1567—a

Szoba,
konyhás pincelakás kiadó kis családnak. Szappanos ucca 7. 1581—a

Püspöki palotában
csinosan butorozott szoba kiadó, esetleg két személy részére. Érdeklődni Független Ujság „Kölcsonkönyvtárában”, Széchenyi u. 2. sz. 943—d

Két
szoba, konyha kiadó. Csap ucca 72. Külön udvar. Értekezni Karikánál, Budai Ézsaiás ucca 46. 944—a

2-3 szobás
gyönyörű lakás mellékkeliségekkel kiadó azonnal. Piac 61. 945—a

Kiadó
tiszviselőtelepi Bornemisza-sza ucca 6. sz. ház modern ötszobás lakással, kerttel. Aberle, villanytelep. 1533-d

Három szobás
vagy kétszobás komfortos lakás. egész udvarral, kerttel és butorozott uccai szoba kiadó. Burgundia 13. 1534—b

Simonyi ut 9.
butorozott szoba azonnalra kiadó. 1857—c

Két szoba,
konyhás lakás kiadó. Király ucca 5. 1215—d

Egy
szép nagy uccai parkettes szoba előszobával butor nélkül garzon urnak vagy hölgynek május egyre kiadó. Barna u. 15. 160—b

Kiadó azonnal
csinosan butorozott szoba irodának vagy lakásnak. — Nagy Samu, Arany János u. 2., II. 9. 635—d

Május 1-re
világos, tiszta uccai egy szoba, konyha, kamarás lakás kiadó. — Érdeklődni lehet: Apaffy ucca 20. szám alatt. 1285—d

Főtéren
4 szoba, 2 elő- és fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Cim: Piac u. 72. Érdeklődni lehet a házfelügyelőnél. 433—d

Kiadó
kétszobás lakás elsejére — egész udvarral. Tócskert. Nemes u. 8. 925—b

Három szoba
előszobából álló uccai urilakás május elsejére kiadó. Rothermere 33. 933—d

Pince
lakás, száraz, tiszta, világos, takarításért kiadó április elsejére. Apaffy ucca 20. 1545—d

Kiadó
egy kis szoba, konyha, speiz Bösörményi ut 25. 936—d

Nyaralni
szerető házaspárnak, vagy egy-két intelligens nőnek modern butorozott szoba városhoz 5 perc távolságra azonnal kiadó. Pormentes, parkos udvar. Kéky-villa, Budai Ézsaiás uccából Sebes ucca 7. 1489—b

Két
szoba, előszoba, konyha, kamara, fűszin május 1-től, egy szoba, konyha, kamara azonnal kiadó. Kéky-villa, Budai Ézsaiás uccából Sebes ucca 7. sz. 1488—b

Hatvan ucca
64. alatt egy udvari nagy szoba kiadó, raktárnak is megfelelő. Ugyanott egy butorozott különbejárati uccai szoba is kiadó uriembernek esetleg ellátással is. Naponta kóser tej kapható ugyanott. 603—d

Kiadó
5 szobás uri lakás. Kossuth u. 39., I. emelet. 1514—c

Püspöki palotában
5 szobás modern lakás május 1-ére kiadó. Tóth és Sebestyén, püspöki palota III. em. 911—d

Kiadó
május 1-re négyszobás új családi ház nagy konyhakerettel Tiszviselőtelep elején. Hunyadi ucca 24. Telefon: 10-98. 406—d

Széchenyi kertben
3 szobás komfortos lakás minden mellékkeliséggel, nagy gyümölcsös május 1-re kiadó. Értekezhetni: Széchenyi ucca 49. 420—d

Péterfia u.
kettő számú házban kettő udvari szoba, előszoba, — konyha s mellékkeliségekből álló lakás május hó elsejére kiadó. Értekezni lehet dr. Nagy Samu ügyvéd irodájában, Péterfia ucca 2. 1472—d

GYÖNYÖRŰ
világos 5 szobás II-ik és III-ik emeleti uccai lakások minden modern komforttal (központi fűtés, személyfelvonó, melegvíz stb.) kiadók a Piac uccán. A III. emeleti május 1-ére. Értekezhetni Piac ucca 34. sz. alatt, könyvkereskedésben. 604—d

Kiadók
májusra komfortos modern lakások (5-től 2 szobásig), egyik most is kapható. Értekezni Péterfia 48., uccai emeleten. 1526—c

Két
udvari szoba, előszoba, bent vízvezeték, mellékkeliségekkel május 1-re kiadó. — Kossuth ucca 30. 1516—d

Ellátás

Jó házikoszt
bentékezésre és kihordásra jutányosan kapható. Simonffy u. 4. 1575—c

Jó házikoszt
bentékezésre és kihordásra jutányosan kapható, naponkénti fizetésre is. Varga ucca 28., uccai lakás. 1461—d

Állást keresők.

Perfekt
első inas soffőr gyakorlati, nőtlen, kifogástalan bizonyítványokkal, információt grófi helyről lehet kérni, április 1-re állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 1571—c

Mérlegképes
könyvelő, önálló levelező, perfekt gép- és gyorsíró azonnali elhelyezkedést keres. Megkereséseket a kiadóhivatal „Szorgalmas” jellegre továbbítja. 415—d

Soffőr,
szerelő, jó megjelenésű, szerezni díjazásért azonnali állást keres vidékre is. Cim a kiadóban. 931—b

Kisebb
gyermeket délelőtti sétákra és német társalgásra elvállal izr. tanítónő, esetleg korrepetál. Cim a kiadóban. 934—d

Betöltendő állás

Április 1-re
mindenest keresek, csakis jó bizonyítvánnyal. Huszár u. 11. Széchenyi kert. 1578—c

Manikűrös
kisasszony azonnal felvételt. Hunyadi ucca 8. 1517—c

Majoros
mezőgazdasági cseléd város alatti tanya, kinek 12 éves gyermeke van, kommcencióra felfogadtatik. Vár ucca 8. 1558—a

Fiatall
mindenes leányt kis lakás-hoz azonnal felveszek. — Fischer, Csapó u. 23. 1572—a

Gyakornokot
(nőt) keresek. Ajánlatokat: „Szép írás” jellegre a Független Ujság kiadójába kérek. 950—a

Jó munkás
cipészegedek felvételnek. Hadház ucca 15. 952—a

Kifutófiu
15-re felvétetik. Hatvan u. 1., II. e. 17. a. 613—d

Autószerelő
tanulók fizetéssel azonnalra felvétetek. Miklós u. 49. szám. 894—c

Manikűrös
kisasszonyt keresek, lehetőleg ki hajmunkát is végez. „Piri” hölgyfodrász. Csapó u. 84. 1553—c

Idősebb
asszonyt keresek április elsejére gyermek mellé. Kut ucca 92. szám. Értekezni: délelőtt 10-től 1 óráig. 937—d

Vétel

Egy
vaslábu kertipadot keresek megvételre. Cim a kiadóban. 690—d

Keveset
használt, jó állapotban levő 500 ccm. F. N. motorkerék-pár nagy Bosch-világítással olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1070—d

Veszek
egy jókarban lévő férfi rakettet. Cim a kiadóban. 947—d

Ingatlan

Ház
eladó, kiadó fűszeres, vendéglős iparosnak. 13.500 P. Megtudható Nyil u. 136. 1548—b

Bocskay-kerti
modern villa szőlővel eladó. Cim a kiadóban. 1511—c

Eladó
a Kölesséry Sámuel ucca 48. számú 300 négyszögöl területű 2 szoba, 2 konyha és kamarából álló ház. Értekezni a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth u. 8. 1431—d

Eladó
nagytekű ház, szoba, konyha, nyári konyha és mellékkeliségek. Ara 5.400 pengő. Mörice ucca 26. Árpádtér mellett. 1465—d

Komlóssy ut 20-b
845 négyszögöl, Széchenyi ut 27-c. 300 négyszögölös szép villatelek eladó. Cim: Széchenyi ut 28. 1490—b

Villatelek
Széchenyi ut 3. szám alatt eladó. Cim a kiadóban. 1512—c

A TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
ingatlanforgalmi osztályának hirdetései:

ELADÓ FÖLDEK:
Szepesen 21 hold, Bánkon 20 hold, Belleglőn 8 hold. Fancsikán 10¹/₂ hold föld eladó. Elepen 40 kat. hold föld. Négyszáz holdas birtok eladó, hétszobás lakással és gazdasági épületekkel.

ELADÓ HAZAK:
Csokonai uccán, Borz uccán, Maróthy György uccán. Batthyány uccán. Családi ház Hajdusoboszlón. 11 járatu malom nagyobb vidéki városban.

HASZONBÉRLET
Debrecen határában. Gyártelep, 300 négyszögöl kiterjedésű telekkel, Debrecenben.

Keresünk megvételre 80—100 kat. hold terjedelmű földbirtokot, lehetőleg Szabolcs, Szatmár megyében. Felvilágosítás nyerhető **TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNél,** Hunyadi u. 2. Royal épület. Telefon: 17—49. szám. 367—d

Válatok

1930 április 1-re
egy üzlet kiadó Deák Ferenc u. 22. Érdeklődni lehet a háziurnál. 828—c

PIAC U. 69.
Nemzeti Ruhaház féle helyiség f. év június 1-re kiadó. Értekezhetni: ULLMANN SALAMON K. R. T. cégnél. 825—d

Jó forgalmu
helyen kiadó egy 2 kemen-cés sütőde lakással, udvarral s egy külön fűszerüzlettel. Értekezni lehet Habina-féle vendéglő, Sámsoni ut. 834—c

Jóforgalmu
hentes-, mészárosüzlet átadó lakással is. Kétszobás lakás, lakothelyiség kiadó. Hatvan ucca 55. 1555—a

Ritka alkalom!
Kevés befektetés, biztos megélhetőség. — Hajduböszörményben, a régi volt cukrászda, Kossuth Lajos ucca 38. sz. cukrász, kávéházi berendezéssel, cukrászkemencével és sütődevel április 1-re kiadó, esetleg eladó. Értekezni lehet: Dely István, Debrecen, Kossuth ucca 58. 1510—b

Üzlethelyiség
kiadó. Bethlen ucca 52. 1532—c

Tisza-palotában
kisebb üzlethelyiségek kiadók május 1-re. Értekezni: házgondnoknál. 1537—c

Üzlethelyiség
és egy nagy alkovos szoba kiadó. Hunyadi u. 14. Sirköraktár. 450—d

Lakatosműhely
más vállalat miatt eladó, vagy kiadó. Piac 58. 906—b

Eladás

Minden
elfogadható árban meglegően olcsón vásárolhat még férfi, női szöveteket, kabátanyagot, selymeket, maradékot. Batthyány 13., udvarban. 942—c

Friss
libabus P 2.40 kilója, libaháj kapható Hirschnél, Simonffy 27. 949—a

„Ella”
szép fajtszta burgonya vetőmagnak vaggontételben is kapható. Cim a kiadóban. 946—c

Rádió
kétlámás, kiváló hangtiszta, csinos ivergetővel, fekete fényes tölgyfadozban fejjhallgatóval eladó. Bercsényi u. 17. 1580—d

Eladó
cukkorrepa. Vargakert, K. Tóth ucca 22. szám. 941—b

Egy
jókarban lévő balkaros bőrvarrógép eladó. Mikepércsi ut 3. szám. 939—a

Gazdálkodók
a lisztzükségletüket méltányos árban beszerezhetik a Hortobágyi malmi lisztüzethen, Bösörményi ut 1. szám. Kedvező fizetési feltételek. 8378—d

Elköltözés
miatt használt butorok, — sparheld, edények eladók. Hatvan u. 55. 938—b

Több vagon
cukkorrepa eladó. Verestanyai gazdaság, Döge, Szabolcs megye. 1550—c

Egy
szivattyuskut eladó. Apaffy ucca 32. szám. 921—d

ARVERÉSEN
férfi-, női- és gyermekcipők egy tételben jutányosan eladók. Cim a kiadóban. 293—d

2 pengő
helyett 1 pengő Az Est Hármaskönyve Morvai és Grünhut hirlapjában, — Varga u. 1. Telefon 13-80. 548—d

Egy
üvegfal és egy üvegezett portale nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 434d

Haláleset
miatt egy használt 6 üléses, 6 hengeres Ausztró Denner autó eladó fizetési kedvezményvel. Özv. Rác Andrásné földbirtokos, Turkeve. 648—d

Zamatos
házi bor literenként 1.— P. Poroszlay ut 53. Ót litélnél hazaszállítom. — Telefon: 16-36 855—d

Tavaszi
kalapok olcsó áron kaphatók Fülöp Etta női kalapszalomban, Péterfia 14. Tanulóleányokat felveszek. 901—b

Egy
sötét háló és egy egy lóerős villanymotor eladó. Árpádtér 47. 902—b

Különféle

OKTATÁS
Gyorsirási és gépirási szaktanfolyam. Érdeklődjék a Debreceni Első Takarékpénztárban, — III. emelet. 360—d

HUSFÜSTÖLES
olcsón, kifogástalanul — Zöldfa ucca 3. szám alatt.

Mérték
cipőket, talpalást, javítást, festést minden színben olcsón készítek. Csapó 62. 1560—a

Gombok
áthuzását vállalom. Péterfia 32. 1566—b

Keztyűk
átalakítását, mosását, festését, javítását, ezüst ridikülök bélelését legolcsóbb árban készíti Keztyűüzem, Kossuth u. 58. 1542—d

Német anyanyelvű
egyetemi hallgató jól bevált gyakorlati rendszerrel német órák adását vállalja. Egészen jutányos árak. Cim a kiadóban. 926—d

Fővárosi lapokra
telefonhívással is előfizethet a Morvai és Grünhut hirlapiroda utján. Varga u. 1. Telefon: 13-80. 548—d

Gyors-
és gépirási tanítás olcsó díjért, rövid idő alatt. Cim a Független Ujság kiadóhivatalában. 1440—d